

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย
ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุรี วงศ์วิเชียร

ปีงบประมาณ 2566

คณะศิลปศึกษา

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

The Development of Activity by online learning management
for Enhancing Graduates' Research Knowledge and Skill

Bunditpatanasilpa Institute

Asst. Prof. Dr. Phuri Wongwichian

Fiscal Year 2566

Faculty of Art Education

Bunditpatanasilpa Institute

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนา กิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ ออนไลน์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการ เรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา โดยมีการแบ่งชั้นในการ ดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ขั้นตอนที่ 2 การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และขั้นตอนที่ 4 การศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อ การเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา และจากการวิจัย พบว่า

1. กิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ประกอบด้วย การบรรยายให้ความรู้ การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกมหรือกิจกรรม การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัย ผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล และการนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับนัยสำคัญ .01 หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ใน ระดับดีขึ้นไป

3. ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่าน การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 หมายความว่า ทักษะในการดำเนินการวิจัยของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

4. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการ เรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติต่อ การเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา เสริมสร้างความรู้ ความ เข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการ ทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และสร้างความสนุกสนานและความผ่อนคลายในการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research are: 1) to develop activities that enhance knowledge, understanding and research skills to improve learning through online learning 2) to study academic achievement in research to develop the learning of learner in the teaching professional certificate program Bunditpatanasilpa Institute 3) to evaluate research skills of learner in the teaching professional certificate program Bunditpatanasilpa Institute and 4) to study learner' attitudes towards research learning in order to develop later learning through learning through developed activities. The research process is divided into 4 steps as follows: Step 1: develop activities that enhance knowledge, understanding and research skills to improve learning through online learning. Step 2: study academic achievement in research to develop the learning of learner in the teaching professional certificate program Bunditpatanasilpa Institute. Step 3: evaluate research skills of learner in the teaching professional certificate program Bunditpatanasilpa Institute. and Step 4: study students' attitudes towards research learning in order to develop later learning through learning through developed activities. Its results show that:

1) Activities that enhance knowledge, understanding and research skills through online learning are educational lectures, assigning activities to enhance knowledge understanding and experience, strengthening research skills through games or activities, strengthening knowledge understanding and skills in research through individual research practice and presenting and exchanging knowledge from individual research results.

2) Academic achievement of learner in research to develop learning through online learning management developed with a standard score for needs at 70 by statistics is significance higher at the .01level. It's means student's academic achievement. It's means student's academic achievement is in good level and higher

3) research skill of learner in research to develop learning through online learning management developed with a standard score for needs at 70 by statistics is significance higher at the .01level. It's means student's academic achievement. It's means student's academic achievement is in good level and higher

4) Attitude of Learners about Activities that enhance knowledge through online learning through activities are Strengthen knowledge understanding and research skills, Create opportunities to exchange knowledge and Review of knowledge, fun and relax.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อพัฒนา
กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ด้วยความเต็มใจ
ยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรียา ทะลิ่งวิทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ธัญญลักษณ์ ใจเที่ยง และดร.กัลยาณี ยังสังข์ ผู้ให้ความกรุณาในการตรวจความเหมาะสมของรูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ และเครื่องมือในการวิจัยตรวจสอบ จนถูกต้อง สมบูรณ์ ตลอดจนให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษา ด้วยความเต็มใจยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่จัดสรรทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้แก่ผู้วิจัย
เพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกพระคุณบิดา มารดา ที่ให้โอกาสในการศึกษา กำลังใจ และการสนับสนุนการศึกษาใน
ทุกๆ เรื่องเป็นอย่างดี และขอขอบคุณครอบครัว เพื่อน พี่ และน้องทุกคนที่มีส่วนในการช่วยเหลือจนทำให้การวิจัย
ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูริ วงศ์วิเชียร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ new normal	7
การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์	13
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอน	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
กรอบแนวคิดการวิจัย	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	38
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์	42
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์	44
ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา	46

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	50
ผลการยืนยันกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method)	57
ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	59
ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	61
ผลการศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา	65
บทที่ 5 สรุป และอภิปรายผล	71
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	84
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัยในการวิจัย	86
ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย	88

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ภาคผนวก ง ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนา กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	95
ภาคผนวก จ ผลการสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา ประวัติการศึกษา และการทำงาน	108
	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องความคิดเห็น 40
2	ขั้นตอนของการการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 47
3	ผลการจำแนกผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 51
4	ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 56
5	ผลการยืนยันข้อมูลกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) รอบที่ 1 57
6	ตารางที่ 6 ผลการยืนยันข้อมูลกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) รอบที่ 2 58
7	ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนา 59
8	ผลการทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 60
9	ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 61
10	ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 62
11	ผลการทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 64
12	ผลการทดสอบผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 64
13	ผลการจำแนกผลการสัมภาษณ์การศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา 65
14	ผลการศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา 70

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
15	ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ	89
16	ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ	90
17	ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ	92
18	ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ	93
19	ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ	94

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 28 ได้กำหนดให้หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นอกจากต้องมีความหลากหลาย จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ สาระหลักหลักสูตรต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม แล้วนั้น ยังได้กำหนดเพิ่มเติมในวรรค 3 ว่านอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม และความตามมาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้มาตรฐานวิชาชีพครูยังได้กำหนดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดให้ครูต้องมีความรู้ในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนรวมถึงมีสมรรถนะในการเลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้

การวิจัยทางการศึกษา เป็นการวิจัยที่มุ่งค้นคว้าหาความรู้ ความจริงอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อตอบคำถามหรือให้เกิดความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหรือการปฏิบัติทางการศึกษา เป็นการศึกษาค้นคว้าที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาครู การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน เป็นต้น โดยธรรมชาติแล้วการวิจัยทางการศึกษามีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ทั้งในด้านส่วนบุคคล องค์กร ระบบการบริหาร สิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก และอื่นๆ การวิจัยทางการศึกษาอาจทำการศึกษาจากบุคคล เพียงคนเดียว หรือศึกษาจากหลายบุคคล ทั้งกลุ่มคนที่อยู่ในชุมชนทั้งประเทศ หรือทั่วโลก การวิจัยการศึกษาอาจมีขอบเขตเฉพาะภายในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง หรือห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง เฉพาะโรงเรียน เฉพาะชุมชน เฉพาะพื้นที่หรือทั้งประเทศ ผลการวิจัยอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด หรือแก้ปัญหาได้เฉพาะกลุ่ม หรืออาจได้องค์ความรู้ที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ ปัจจุบันการวิจัยทางการศึกษาถือว่ามีสำคัญมากต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่คุณครูจะต้องให้ความสำคัญและทำตัวเองเป็นครุนักวิจัย ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่จะมุ่งพัฒนาการศึกษาสู่การศึกษา 4.0 ที่ถือเป็นการเข้าสู่ยุคแห่งนวัตกรรม (มณีนุช สุราษ, 2559) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการทำวิจัยในปัจจุบันถือเป็นหนึ่งในส่วน

สำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาผู้สอน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอื่นๆ ทักษะในการทำวิจัยจึงเป็นทักษะที่สำคัญของครูผู้สอนที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนา แก๊ซ ส่งเสริมผู้เรียน การสร้างนวัตกรรมต่างๆ ได้ และจากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นในหลักสูตรด้านการศึกษาศึกษาทุกหลักสูตรจึงได้มีการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างทักษะด้านการวิจัยให้แก่ผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพและการจัดการเรียนการสอนของตนต่อไป

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการ เรียนการสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความ ต่อเนื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่ง เรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและ การประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบที่สอดคล้อง เหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่ การประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (วิทยา วาโย, อภิรติ เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่, 2563) ซึ่งจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการจัดการเรียนรู้เป็นแบบออนไลน์ ได้พบสภาพปัญหาต่างๆ หลายด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของผู้สอน การขาดวัสดุอุปกรณ์หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจและการใส่ใจในการเรียนรู้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งส่งผลให้ผลของการจัดการเรียนรู้ในหลายวิชาไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล (2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการ เรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาจารย์ปัจจัยด้านนักศึกษาและปัจจัยด้านสถานศึกษา ส่งผลกระทบต่อการ จัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา รวมถึง เชิดศักดิ์ ไธรมณีนันท์ (2563) ที่ได้กล่าวถึงข้อจำกัดข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอน online ที่สำคัญประการหนึ่งว่า การดึงผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน (student engagement) ในบริบทที่อาจารย์อยู่คนละที่กับนักเรียน การดึง ความสนใจของผู้เรียนทำได้ยากมาก ขณะที่อาจารย์ตั้งใจสอนอยู่นั้น ผู้เรียนอาจทำกิจกรรมอื่นและไม่ได้ติดตามบทเรียน รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (interaction) ทำได้ยากมาก ซึ่งทำให้การทำแบบฝึกหัด หรือ การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนทำได้อย่างมีประสิทธิภาพน้อย และการสื่อสารผ่านอวัจนภาษาทำได้ลำบาก การสอนในห้องเรียนปกติ ผู้สอนสื่อสารถึงผู้เรียนโดยใช้ทั้ง วัจนภาษาและอวัจนภาษา (น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง) เมื่อปรับมาเป็นการสอน online ผู้เรียนอาจไม่เห็นสี หน้า หรือท่าทางต่าง ๆ ทำให้การส่งและรับสาร

ด้อยประสิทธิภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อผลของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ก็คือการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน รวมถึงกิจกรรมเสริมสร้างทักษะความรู้ต่างๆ ที่แต่เดิมมีการใช้เสริมสร้างความรู้และทักษะต่างๆ ที่สำคัญให้แก่ผู้เรียนถูกลดลงตามความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถาบันการศึกษาได้ทำการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูขึ้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 โดยมุ่งส่งเสริม พัฒนา ศักยภาพทางวิชาชีพครูให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ารับการศึกษ โดยการจัดวิทยทางการศึกษาเป็นหนึ่งสาระการเรียนรู้ที่ได้จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้เข้าใจระเบียบวิธีในการดำเนินการวิจัย รูปแบบ ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย การดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และจากปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนออนไลน์ในปัจจุบัน พบว่า กิจกรรมต่างที่มีส่วนในการเสริมสร้างทักษะในการดำเนินการวิจัยของผู้เรียนภายในชั้นเรียนถูกลดลงเนื่องจากความเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจส่งผลให้ทักษะในการดำเนินการวิจัยหรือความรู้ความเข้าใจในบางประเด็นของผู้เรียนลดลง และส่งผลต่อศักยภาพในการดำเนินการวิจัยเมื่อสำเร็จการศึกษาและประกอบวิชาชีพครูในอนาคตต่อไปได้

ทั้งนี้ได้มีผู้ดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้นผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นหลายท่าน ดังเช่น สุวัฒน์ บรรลือ (2561) ที่ได้ดำเนินการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งจากการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นตอนก่อนเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 1.1) การวิเคราะห์ผู้เรียน 1.2) การวิเคราะห์เนื้อหา 2) ขั้นตอนระหว่างเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ 2.1) ปฐมนิเทศรายวิชา 2.2) จัดการเรียนการสอน และ 3) ขั้นตอนการประเมินผล โดยผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และกลุ่มที่เรียนในชั้นเรียนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่าการเรียนการสอนออนไลน์สามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้เท่ากับการเรียนในชั้นเรียนแบบปกติ

จากความสำคัญและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยดำเนินการศึกษากับผู้เรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างทักษะ ความรู้ และ ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ และเป็นแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผ่านการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. เพื่อประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
4. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการ เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนากิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่าน การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้แก่ ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา ในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ที่มีคุณสมบัติ ตามที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 15 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินทักษะใน การดำเนินการวิจัยทางการศึกษา และศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักศึกษารวม 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 25 คน โดยการใช้การสุ่มแบบง่าย

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยทางการศึกษา

3) ทักษะการคิดของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เนื้อหาการเรียนรู้ในรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย หมายถึง กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการนำมาใช้ หรือพัฒนาขึ้นใหม่ สำหรับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการวิจัยทางการศึกษา ให้แก่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ในการดำเนินการวิจัยทางการศึกษา ตามขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย

ทัศนคติต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความเชื่อของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีกิจกรรมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. มีองค์ความรู้ในการออกแบบกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

บทที่ 2

เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ new normal

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ new normal

1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ new normal

2. การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

2.2 ข้อดีและข้อเสียของการสอนผ่านระบบออนไลน์

2.3 วิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ

2.4 ทักษะของผู้สอนในการสอนออนไลน์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอน

3.1 ความหมายของทัศนคติ

3.2 ลักษณะของทัศนคติ

3.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

3.4 การเกิดและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ new normal

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ new normal

กรุงเทพมหานคร (2564) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ new normal ว่าเป็นการเรียนการสอนออนไลน์ แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่การเรียนการสอนออนไลน์อย่างที่หลายคนเข้าใจเท่านั้น แต่เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่มี Platform และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างสูงสุดในการเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งนี้ คำว่า พื้นที่การเรียนรู้ (Learning

space) นั้นหมายถึง โอกาสที่ผู้เรียนได้รับจากผู้สอนในการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ การออกแบบและใช้วิธีการเรียนรู้ เพื่อประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ตลอดจนโอกาสที่จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปทำประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อสะท้อนความคิดกลับมายังตนเองว่าอะไรคือสิ่งที่ตนเองควรจะเรียนรู้ต่อไปเพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ใหม่ด้วยตนเองอีกครั้ง แล้วลงมือเรียนรู้ต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้น การเรียนรู้เชิงลึกหรือที่เรียกว่ารู้จริง รู้ชัด จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากผู้สอนไม่เปิดพื้นที่การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

พระมหาจักรพล สิริโร (2564) ได้กล่าวถึง ความปกติใหม่ หรือ New Normal เกี่ยวกับระบบการศึกษา การจัดการศึกษาที่ต้องมีการปรับตัว บุคลากรทางการศึกษาจำนวนมากมีการปรับตัวเพื่อใช้เทคโนโลยีในการทำงานทางไกล การเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่เป็นการเรียนรู้ที่มีแพลตฟอร์ม (Platform) และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยผู้สอนจะออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ซึ่งรูปแบบการศึกษาในยุคความปกติใหม่ เช่น การเรียนผ่านระบบออนไลน์ การเรียนในห้องเรียน การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์(Online) และแบบออนไซต์ (Onsite) หรือการเรียนแบบโฮมสคูล (Home School) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการเรียนแบบใดก็ตามจะเป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้เป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และประเมินตนเอง ทำให้สามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา และไม่ได้ทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนลดลง อีกทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถยังโต้ตอบกันได้อย่างเต็มที่อีกด้วย ซึ่งการศึกษาในยุคความปกติใหม่ ผู้สอนควรมีการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับความพร้อม และทรัพยากรของผู้เรียนเพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2563) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้ใน New normal หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ที่มีลักษณะเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้กำหนด เป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ประเมินตนเอง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งแตกต่างจากการออกแบบการเรียนรู้แบบทั่วไปที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และวิธีการเรียนรู้ที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับผู้เรียน

วิไลภรณ์ คำมัน และสำราญ มีแจ้ง (2564) ได้กล่าวถึง “New Normal” ในบริบทของการศึกษา ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การเรียนรู้เป็นเรื่องที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันและนวัตกรรมที่สร้างสรรค์อำนวยความสะดวกการสอนได้แค่ปลายนิ้ว ทำให้เราสามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า การปฏิสัมพันธ์ของคุณครูและนักเรียนจะลดน้อยลง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ยังมีอยู่ แต่เปลี่ยนพื้นที่จากโรงเรียนสู่โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น วิธีการสอนที่ออกแบบให้ตรงตามจิตการเรียนรู้

ของผู้เรียนแต่ละคน เราอาจคุ้นชินกับภาพห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมากรวมตัวกัน ใช้หนังสือเหมือนกัน สื่อประกอบการสอนเหมือนกัน และมีวิธีการประเมินผลเหมือน

ซึ่งจากการให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ new normal ของหน่วยงานและนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ new normal หมายถึง การเรียนการสอนที่มีลักษณะการเรียนรู้ที่มี Platform และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างสูงสุด ในการเรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้กำหนด เป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ประเมินตนเอง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา โดยผู้สอนจะออกแบบ การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ซึ่งรูปแบบการศึกษาในยุคความปกติใหม่

1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ new normal

วันเพ็ญ พุทธานนท์ (อ้างถึงในพระมหาจักรพล สิริธโร, 2564) ได้กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในความปกติใหม่ ประกอบด้วย

1. การเรียนผ่านระบบออนไลน์ 100%

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้ง ด้านระบบ การเรียนการสอน และหลักสูตรผ่านระบบออนไลน์ อีกทั้งผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่าน ระบบออนไลน์ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต

2. การเรียนในห้องเรียน

การจัดการเรียนการสอนแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่มากและมีพื้นที่มากพอให้ปฏิบัติตามนโยบายการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลหรือการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้

3. การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออนไซต์

การจัดการเรียนการสอนแบบนี้เหมาะกับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมากและยังไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มาก่อน โดยอาจจัดการเรียนการสอนโดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อสลับวันกันมาเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบรักษาระยะห่างได้ หรือโรงเรียนเลือกวิชาที่มีการปฏิบัติหรือต้องเรียนรู้ร่วมกันมาจัดการเรียนที่ห้องเรียน และวิชาอื่นให้จัดการเรียนการสอนผ่านออนไลน์

4. การเรียนแบบโฮมสคูล (Home School)

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ยังไม่ค่อยมีการนำมาใช้ในประเทศไทยมากนัก แต่คาดว่าจะการเรียนในรูปแบบนี้จะมีเพิ่มขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากผู้ปกครองอาจมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพของบุตรหลานมากขึ้น หรืออาจเป็นการเรียนหลักสูตรออนไลน์ควบคู่กับการจัดครูเฉพาะวิชามาสอนที่บ้าน ประยุกต์กับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2563) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้ใน New normal มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่มี Platform และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความพอเพียง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะออกแบบการเรียนรู้ให้มีลักษณะดังกล่าว ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายความเป็นมืออาชีพ (Professional) อย่างมาก การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal มุ่งเน้นการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างสูงสุดในการเรียนรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีขั้นตอนในการออกแบบการเรียนรู้ใน New normal มีจุดเน้นอยู่ที่การทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่เป็นการเรียนรู้เชิงลึก คือ รู้จริง รู้ชัด นำไปประยุกต์ใช้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ การออกแบบการเรียนรู้ที่จะตอบสนองจุดเน้นดังกล่าวควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ Passion ของผู้เรียน ว่าอะไรที่สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มี Passion ในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีสิ่งกระตุ้นแตกต่างกัน หากผู้สอนค้นพบสิ่งกระตุ้น Passion ดังกล่าวจะเป็นจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความกระตือรือร้น การแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

2. วิเคราะห์สาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ Passion ของผู้เรียน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความความสงสัยใคร่รู้ของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ Passion จะช่วยให้ผู้เรียนใช้พื้นที่การเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ตรงกันข้ามหากกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับ Passion ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมไม่อยากเรียนรู้

3. วิเคราะห์ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนเอง (หลายเส้นทางเป้าหมายเดียวกัน) สำหรับ Platform การเรียนรู้นั้น อาจจะเป็นการเรียนรู้ออนไลน์ การเรียนรู้ที่โรงเรียน การเรียนรู้ที่บ้าน การเรียนรู้ที่ชุมชน ส่วนวิธีการเรียนรู้ควรเน้นวิธีการเรียนรู้ตามแนวทาง Active learning ในทุก Platform เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สะท้อนคิด และถอดบทเรียนเป็นแก่นของความรู้ ซึ่งการถอดบทเรียนจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึก

4. เตรียมทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ในแต่ละ Platform และวิธีการเรียนรู้ขั้นตอนนี้ จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกพื้นที่การเรียนรู้ของตนเองในลักษณะการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized learning) หรือการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีจิตใจจดจ่อและมุ่งมั่นอยู่กับการเรียนรู้ของตนเอง

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเปิดพื้นที่การเรียนรู้ทั้ง 5 ประการ ได้แก่ 1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบและใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเอง 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินเพื่อพัฒนาตนเอง 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม และ 5) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนคิดตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ครั้งใหม่ หากผู้สอนเปิดพื้นที่การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มากเท่าใด การเรียนรู้เชิงลึกจะเกิดขึ้นได้มากเท่านั้น

6. ประเมินประสิทธิภาพของ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ว่าสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินในส่วนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีพื้นที่การเรียนรู้มากขึ้น

The Bangkok Insight (2563) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ New normal ประกอบด้วย

1. การเรียนผ่านระบบออนไลน์ 100%

รูปแบบนี้เหมาะกับโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านระบบการเรียนการสอนและหลักสูตรสำหรับการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ปละผู้ปกครองต่างมีความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต ขณะที่การเรียนการสอนจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการเรียนแบบออนไลน์ที่ผ่านมามีหลายโรงเรียนนำร่องเปิดการเรียนแล้ว เพื่อให้ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และครูสามารถปรับตัวได้

2. การเรียนในห้องเรียน

รูปแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนจำนวนไม่มาก และพื้นที่มากพอให้สามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social distancing เพื่อรักษาระยะห่าง และการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนได้อย่างเข้มข้นและเคร่งครัด ควบคู่กับการให้นักเรียนทุกคนต้องใส่หน้ากากอนามัย และหมั่นทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ทางโรงเรียนต้องหมั่นฆ่าเชื้อโรคทุกจุดในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิดซ้ำ

3. การเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์

รูปแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมาก และไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาก่อน ดังนั้นจึงควรแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อสลับวันให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน กลุ่มละ 2 วันต่อสัปดาห์ ในขณะที่ 3 วันที่เหลือให้นักเรียนเข้าเรียนผ่านระบบออนไลน์จากที่บ้าน ทั้งนี้เพื่อให้วันที่นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน ทางโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบรักษาระยะห่างได้ รวมทั้งสามารถดูแลสุขอนามัยของนักเรียนอย่างเข้มข้น และเพื่อการเรียนรู้ที่ได้ประสิทธิผล แนะนำให้โรงเรียนเลือกวิชาที่มีการปฏิบัติหรือต้องทำงานร่วมกันมาจัดการเรียนในห้องเรียน ในขณะที่วิชาอื่นให้จัดการเรียนการสอนผ่านออนไลน์

4. การเรียนแบบ Home School

ปัจจุบันรูปแบบนี้มีเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากผู้ปกครองอาจจะมีกังวลเรื่องความปลอดภัยของบุตรหลานจากโรคภัยไข้เจ็บ มลพิษ มลภาวะ และภัยคุกคามอื่น โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งอาจจะเป็นการเรียนคอร์สออนไลน์ควบคู่กับการจัดครูเฉพาะวิชาเข้ามาสอนที่บ้านที่ตอบโจทย์รูปแบบการเรียนรู้ของลูกมาประยุกต์กับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ การเรียน Home School เหมาะกับกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีปัญหาโรคประจำตัวที่มีความเสี่ยงหากต้องออกไปเรียนที่โรงเรียน

สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2564) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่ว่าเป็นพื้นฐานการสร้างความสามารถ สมรรถนะ การกำหนดทักษะความสามารถที่จะได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วประเมินและวัดผลระดับความสามารถที่ผู้เรียนได้รับ เพื่อมาช่วยวางแผนการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย การเรียนจึงต้องเน้นให้เกิดการแสดงออก เช่น ใช้แบบอภิปราย ครูจะเป็นผู้กระตุ้นการเรียนแบบอภิปรายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เทคโนโลยีมีส่วนช่วยในเรื่องเหล่านี้ได้ ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่ จึงควรเน้นรูปแบบการสร้างประสบการณ์ (Learning experience) การลงมือทำ หรือการพบปัญหาด้วยตนเอง วิธีเรียนด้วยประสบการณ์เช่นนี้จะช่วยต่อยอดการเรียนรู้มากขึ้น การทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมทักษะความร่วมมือ การแก้ปัญหาโดยแสวงหาความร่วมมือกับคนอื่น พร้อมกับเคารพในคิด ความต่างของมุมมองที่ไม่เหมือนกัน การศึกษาจึงต้องประสานทั้งโลกกายภาพและไซเบอร์

ซึ่งจากการอธิบายถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ new normal ของหน่วยงานและนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ new normal มีรูปแบบที่หลากหลายทั้ง การเรียนผ่านระบบออนไลน์ 100% การเรียนในห้องเรียนที่มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลหรือการเว้นระยะห่างทางสังคม การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออนไซต์ และการเรียนแบบโฮมสคูล (Home School) ที่เป็นการเรียนหลักสูตรออนไลน์ควบคู่

กับการจัดครูเฉพาะวิชามาสอนที่บ้านประยุกต์กับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จะออกแบบการเรียนรู้และดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ Passion ของผู้เรียนตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล
2. วิเคราะห์สาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ Passion ของผู้เรียน
3. วิเคราะห์ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
4. เตรียมทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ในแต่ละ Platform
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเปิดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
6. ประเมินประสิทธิภาพของ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

กาญจนา เกรียงสี (2563) ได้กล่าวถึงรูปแบบในการสอนออนไลน์นั้น ประกอบด้วย

1. ออนไลน์เต็มรูปแบบ (100% online) เป็นการสอนที่ผู้เรียนจะเรียนจากที่บ้านโดยไม่ต้องมาที่มหาวิทยาลัยทุกวิชาจะอยู่ในลักษณะ Synchronous หรือ Asynchronous หรือ Combination ก็ได้
2. ออนไลน์ผสม (hybrid online) เป็นการเรียนที่เป็นครึ่งของการเรียนที่บ้าน กับครึ่งของการเรียนในมหาวิทยาลัยใน 1 รายวิชา
3. วิชาออนไลน์ (online courses) เป็นการเรียนออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนแบบออนไลน์ในบางรายวิชา เพื่อเพิ่มทักษะ หรือองค์ความรู้ เช่น วิชาเลือกเสรีในหลักสูตรต่าง ๆ
4. MOOCs (Massive open online courses) เป็นการสอนที่ส่วนใหญ่จะบริการผู้เรียนจำนวนมาก เช่น มากถึง 10,000 คน ในคราวเดียวกันได้

เชิดศักดิ์ ไอรณรัตน์ (2562) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน online ภายใต้อาณัติของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ว่าการจัดการสอน online แบ่งออกเป็นสองรูปแบบ ได้แก่

- 1) synchronous learning คือ การสอนที่อาจารย์และผู้เรียนทุกคนมาเรียนพร้อมกัน ได้แก่ การสอนผ่านระบบ teleconference ต่าง ๆ เช่น Zoom, Google Meet, Webex

2) asynchronous learning คือ การสอนที่อาจารย์นำเสนอบทเรียนให้ผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนคนละเวลากัน เช่น การบรรจุเอกสาร หรือ video clip ที่บันทึกไว้บนระบบ Moodle ให้ผู้เรียน download และนำไปศึกษาในช่วงเวลาที่สะดวก

การสอนทั้งสองรูปแบบมีจุดเด่นต่างกัน ในการสอนแบบแรก (synchronous) เป็นการสอนในรูปแบบที่ใกล้เคียงกับการสอนแบบปกติในห้องเรียนที่สุด อาจารย์สามารถถาม ตอบ มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้ทันที มีการสื่อสารสองทางโดยไม่ต้องรอเวลา ส่วนการสอนแบบที่สอง (asynchronous) สามารถดึงดูดจุดเด่นของการใช้ online environment ออกมาได้เต็มศักยภาพ ทำให้การเรียนรู้ไม่ติดกรอบทั้งด้านเวลา และสถานที่ (flexible) และยังมีข้อดีในการบริหารระบบ ลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางเทคนิค

โดยมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพบทเรียนออนไลน์ ดังนี้

1. การจัดบทเรียนผสมผสานทั้งแบบ synchronous และ asynchronous ร่วมกัน

การเรียนทั้งสองรูปแบบ มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน หากอาจารย์ผู้สอนออกแบบบทเรียนอย่างเหมาะสม มีการให้เนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียนแบบ asynchronous และมีการนัดหมายมาเข้าเรียนพร้อมกัน (synchronous) ในบางช่วงเวลา เพื่อพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้จะเป็นบทเรียนที่ดึงเอาข้อดีของทั้งสองรูปแบบให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. การส่งเสริมความมีวินัยในการเรียน asynchronous โดยกำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าเรียน และส่งงานเป็นระยะ ๆ

ถึงแม้การสอนแบบ asynchronous ต้องการให้เกิด flexibility เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามเวลาที่สะดวก แต่ผู้สอนควรกำหนด timeline ในการเข้าศึกษาบทเรียนร่วมด้วย เช่น บทเรียนวิชาหนึ่งมีสิบครั้ง แต่ละครั้งมีเวลาสอน 3 ชั่วโมง อาจารย์อาจกำหนดว่า หลังจากอาจารย์เผยแพร่ video บนระบบ Moodle แล้ว ผู้เรียนต้องเข้าไปศึกษา video ภายใน 72 ชั่วโมง เป็นต้น การกำหนดข้อจำกัดในลักษณะนี้เพื่อให้นักศึกษามีวินัย ทอยย ศึกษาบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ไปดู clip ทั้งหมดหนึ่งคืนก่อนสอบซึ่งจะเกิดการเรียนรู้ที่ไม่ดี

3. การนำเครื่องมือ online มาช่วยดึงให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

ในขณะที่ผู้สอนดำเนินการสอนในรูปแบบ synchronous และต้องการดึงให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ เสนอความเห็น อาจใช้เครื่องมือ online มาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนร่วมกิจกรรม เช่น การตอบคำถามปรนัย การพิมพ์แสดงความคิดเห็นบน word cloud การ reflection ประเด็นเรียนรู้บน message board เป็นต้น ตัวอย่างเครื่องมือเหล่านี้ เช่น Kahoot, Socrative, Mentimeter, Padlet, Answer garden

4. การใช้ live streaming ผ่านทาง Facebook live หรือ YouTube live แทนการสอน synchronous ผ่านระบบ teleconference

การสอนรูปแบบ synchronous ผ่าน teleconference จะมีประโยชน์มากในกรณีที่ต้องมีการ

อภิปรายแสดงความเห็น สื่อสารแบบสองทางตลอดเวลา (เช่น case conference) แต่ในกรณีที่อาจารย์สอนบรรยายเนื้อหาให้ผู้เรียนจำนวนมาก การใช้ระบบ teleconference จะต้องการ Internet bandwidth ที่สูง ซึ่งหากผู้สอนหรือผู้เรียนคนใดมีความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตจะทำให้ประสบการณ์ในการฟังบรรยายไม่ราบรื่นเท่าที่ควร การปรับเปลี่ยนมาใช้ live streaming จะเป็นลักษณะเหมือนการแพร่สัญญาณภาพ และเสียงออกไปทางเดียวให้ผู้เรียนรับชม ซึ่งโดยทั่วไประบบจะมีการจัดการให้มี buffer (หากสังเกตจะพบว่ามี delay สัญญาณที่ส่งออกเล็กน้อย) ซึ่งจะทำให้การรับชมมีความราบรื่นกว่า และหากผู้เรียนมีข้อสงสัยต้องการสอบถาม ก็อาจจัดหาช่องทางในการส่งคำถามไปให้อาจารย์ด้วยระบบ text messaging ผ่านทาง Line, Facebook messenger, หรือ chat box ได้

5. การจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบ blended learning มีการสอน online ร่วมกับการนัดนักศึกษาเข้าห้องเรียนเพื่อฝึกประยุกต์ใช้

การเรียนในห้องเรียนเป็นรูปแบบที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนคุ้นเคยทำได้ง่าย มีการตอบสนองทันที สามารถดึงความสนใจของผู้เรียนได้ดี แต่ขาดความยืดหยุ่นทั้งในแง่เวลาและสถานที่ หากสถานการณ์เอื้ออำนวยให้มีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ การจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเวลาใดที่ไหนก็ได้ตามความสะดวก แล้วนัดหมายให้มาเข้าเรียนพร้อมกันเพื่อทำกิจกรรมประยุกต์ใช้ความรู้ ถามข้อสงสัย ในช่วงเวลาสั้น ๆ จะทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์เรียนรู้ที่ดี มีเทคโนโลยี online เพิ่ม flexibility ในการเรียน แต่ไม่ขาด human interaction ในห้องเรียนดั้งเดิม

คณะบริหารธุรกิจและวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ (2563) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ประกอบด้วย

1. โปรแกรม Microsoft Teams เป็นโปรแกรมที่มีความโดดเด่นในเรื่องการทำงานร่วมกับ Microsoft Office 365 การแชทแบบกลุ่ม แชร์หน้าจอได้ สามารถจัดการเรียนการสอนโดยการประชุมร่วมกันได้ถึง 250 คน และสามารถบันทึกการประชุมได้รองรับการเรียนการสอนด้วยเสียง และในรูปแบบ Video Conference สามารถไลฟ์สดได้เสมือนห้องเรียนจริง รวมทั้งสามารถส่งไฟล์งานได้

2. โปรแกรม Zoom สามารถประชุมพร้อมกันได้สูงสุด 100 คน แต่จะมีจำกัดการคุยวิดีโอไว้ครั้งละไม่เกิน 40 นาทีรองรับการประชุมร่วมกันจากทุกแพลตฟอร์ม ไม่ว่าผู้ร่วมประชุมจะใช้ PC, Mac, IOS, Android (หรืออุปกรณ์ Zoom Presence) ก็สามารถประชุมด้วยกันได้หมด เลือกสถานการณ์ประชุมได้ว่าอยากประชุมแบบโต้ตอบได้หรือนั่งฟังเฉยๆ การ Share Screen สามารถแชร์ได้หลายแบบ เช่น แชร์หน้าจอทั้งหมด แชร์ Whiteboard (เหมาะมาก ๆ สำหรับการ brainstorm ให้คนในห้องช่วยกันขีดเขียนได้) หรือจะแชร์หน้าจอเฉพาะของหน้าต่างแต่ละแอปฯ ก็ได้สามารถเชิญผู้ร่วมงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมได้อย่างง่ายดาย ผ่านหมายเลข

โทรศัพท์, อีเมลหรือรายชื่ออีเมลแชร์หน้าจอในกลุ่มผู้ประชุมได้แบบไหลลื่น โดยสามารถแชร์โดยตรงจากมือถือ นอกจากนี้ยังแชร์คอนเทนต์ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น รูปภาพ ไฟล์ใน Drop box, One Drive, Google drive และ box

3. โปรแกรม OBS OBS มาจากคำว่า Open Broadcaster Software ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ต้องติดตั้งลงในเครื่องทำหน้าที่ในการ Broadcast เนื้อหา สอนโปรแกรมต่างๆ แบบออนไลน์ก็ทำได้หมด โปรแกรม OBS Studio เป็นโปรแกรมสำหรับใช้ไลฟ์สตรีมหรืออัดวิดีโอที่มีความสามารถหลากหลายมาก แม้ว่าจะไม่สะดวกเท่ากับโปรแกรมเสียเงินแบบ Wirecast ก็ตาม แต่มันยังมี Plugin และ Community ช่วยเหลือ ทำให้ OBS เป็นโปรแกรมที่นิยมอย่างมากตัวหนึ่งในการทำ Live Streaming Video เป็นโปรแกรมไว้ใช้เพื่อช่วยจัดการการไลฟ์สตรีมและอัดวิดีโอให้ง่ายขึ้น สามารถใช้ในการแสดงหน้าจอของโปรแกรมที่ใช้งานต่าง ๆ ในเครื่องได้ทั้งยังเพิ่มลูกเล่นในหน้าจอตามที่ต้องการได้อีกด้วย รวมถึงการควบคุมการเปลี่ยนชุดหน้าจอต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้

4. โปรแกรม Google Classroom เป็นเครื่องมือใน Google Apps for Education ที่ช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสามารถสร้างและจัดระเบียบงานได้อย่างรวดเร็ว แสดงความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ และสื่อสารกับทุกคนในห้องเรียนได้ง่าย Classroom ช่วยผู้เรียนจัดระเบียบงานใน Google ไดรฟ์ทำงานเสร็จและส่งตลอดจนสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้โดยตรง นอกจากนี้ Classroom ได้สานรวม Google เอกสาร ไดรฟ์และ Gmail เข้าไว้ด้วยกันเพื่อช่วยให้ผู้สอนสร้างและเก็บงานได้โดยไม่สิ้นเปลืองกระดาษ และจะเห็นได้ทันทีว่าใครทำงานเสร็จหรือยังไม่เสร็จ และให้ความคิดเห็นโดยตรงแบบเรียลไทม์แก่ผู้เรียนแต่ละคน ผู้สอนสามารถประกาศ ถามคำถามและแสดงความคิดเห็นกับผู้เรียนได้แบบเรียลไทม์ช่วยปรับปรุงการสื่อสารทั้งในและนอกห้องเรียน Classroom จะสร้างโฟลเดอร์ในไดรฟ์โดยอัตโนมัติสำหรับแต่ละงาน และสำหรับผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนสามารถเห็นได้ง่ายว่ามีงานใดครบกำหนดในหน้างาน

วิทยา วาโยและคณะ (2563) ได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีหลากหลายวิธี ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบที่สอดคล้อง เหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย

1. การเรียนการสอนออนไลน์ด้วยรูปแบบ Massive Open Online Courses: MOOC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งเป็น ห้องเรียนออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าเรียนในสาขาที่ตนเองต้องการพัฒนาโดยมีองค์ประกอบ คือ วิดีโอการสอนบรรยายเนื้อหาและการยกตัวอย่างประกอบ เอกสารการสอนแบบออนไลน์ การตอบโต้แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การประเมินผลการเรียน และการทดสอบ

2. การสอนด้วยรูปแบบ Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment (Moodle) ซึ่งเป็นระบบการจัดการเรียนการสอนแบบเปิดเสมือนห้องเรียนจริง ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันได้ โดยผู้สอนสามารถออกแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนแบบทดสอบ ช่องทางมอบหมายงานและการส่งงาน นอกจากนั้นยังสามารถสร้างห้องสำหรับการตอบโต้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้

3. วิธีการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรมการประชุมออนไลน์ได้เช่น โปรแกรม Zoom โปรแกรม Google Meeting Hangout เป็นต้น ซึ่งเป็นโปรแกรมการประชุมวิดีโอทางไกลที่ผู้สอนสามารถเตรียมเอกสารประกอบการสอน เช่น PowerPoint วิดีโอ รูปภาพ เอกสารการสอนในรูปแบบของไฟล์ Word Excel เป็นต้น โดยที่ผู้สอนและผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนได้ รวมทั้งสามารถบันทึกไฟล์ภายหลังการสอนเพื่อให้สามารถเรียนย้อนหลังได้

อนุสร หงษ์ขุนทด (2564) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนออนไลน์ที่สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. การเรียนรู้ที่เป็นทางการ (Formal Learning) เป็นการจัดกิจกรรมการสอนของผู้สอนแบบดั้งเดิม คือ การสอนในห้องเรียนหรือการสอนแบบตัวต่อตัว
2. การเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ (Informal Learning) คือการสอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยการตั้งประเด็นคำถามจากผู้สอน หรือจากการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
3. การเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) คือผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน หรือเพื่อกับผู้เชี่ยวชาญผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ
4. การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) คือที่ผู้สอนปล่อยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจากประสบการณ์ของตนเอง โดยการผสมผสานระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

จากการกล่าวถึงการเรียนการสอนแบบออนไลน์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีรูปแบบที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้แบบออนไลน์ 100 เปอร์เซ็นต์ เป็นการสอนที่ผู้เรียนจะเรียนจากที่บ้านโดยไม่ต้องมาที่มหาวิทยาลัยทุกวิชาจะอยู่ในลักษณะ Synchronous (การสอนที่อาจารย์นัดผู้เรียนทุกคนมาเรียนพร้อมกัน ได้แก่ การสอนผ่านระบบ teleconference ต่าง ๆ เช่น Zoom, Google Meet, Webex) หรือ Asynchronous หรือ Combination (การสอนที่อาจารย์นำเสนอบทเรียนให้ผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนคนละเวลากัน เช่น การบรรจุเอกสาร หรือ video clip ที่บันทึกไว้บนระบบ Moodle ให้ผู้เรียน download และนำไปศึกษาในช่วงเวลาที่สะดวก) ก็ได้

2. ออนไลน์ผสม (hybrid online) เป็นการเรียนที่เป็นครึ่งของการเรียนที่บ้าน กับครึ่งของการเรียนในมหาวิทยาลัยใน 1 รายวิชา

3. วิชาออนไลน์ (online courses) เป็นการเรียนออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนแบบออนไลน์ในบางรายวิชา เพื่อเพิ่มทักษะ หรือองค์ความรู้ เช่น วิชาเลือกเสรีในหลักสูตรต่าง ๆ

2.2 ข้อดีและข้อเสียของการสอนผ่านระบบออนไลน์

เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ (2562) ได้นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ดังนี้

1. การดึงผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน (student engagement) ในบริบทที่อาจารย์อยู่คนละที่กับนักเรียน การดึงความสนใจของผู้เรียนทำได้ยากมาก ขณะที่อาจารย์ตั้งใจสอนอยู่นั้น ผู้เรียนอาจทำกิจกรรมอื่นและไม่ได้ติดตามบทเรียน
2. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานร่วมกัน (Collaborative learning) เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนอยู่กันคนละที่ ในบทเรียนแบบ asynchronous ผู้เรียนเข้ามาศึกษาคนละเวลา จึงทำให้การทำงานร่วมกันทำได้ยากขึ้นมาก ต่างจากการทำงานเป็นทีมในห้องเรียนปกติที่สามารถสื่อสารกันได้สะดวกและได้คำตอบทันที
3. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (interaction) ทำได้ยากมาก ซึ่งทำให้การทบทวนแบบฝึกหัด หรือการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนทำได้อย่างมีประสิทธิภาพน้อย
4. การสื่อสารผ่านอวัจนภาษาทำได้ลำบาก การสอนในห้องเรียนปกติ ผู้สอนสื่อสารถึงผู้เรียนโดยใช้ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา (น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง) เมื่อปรับมาเป็นการสอน online ผู้เรียนอาจไม่เห็นสีหน้าหรือท่าทางต่าง ๆ ทำให้การส่งและรับสารด้อยประสิทธิภาพ

ณัฐธินา ดิษยวนิช (2564) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการสอนออนไลน์ไว้ดังนี้

ข้อดี

1. สามารถเลือกเรียนตามระดับความรู้และความสนใจได้
2. เนื้อหาการเรียนการสอนทันสมัยและมีการอัปเดตอยู่เสมอ
3. สามารถกลับไปทบทวนได้เสมอ
4. เวลาเรียน และสถานที่มีความยืดหยุ่น
5. ลดความกดดันในการเรียน

ข้อเสีย

1. ผู้เรียนอาจจะขาดสมาธิในการเรียนได้
2. ไม่ได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
3. ต้องสร้างแรงจูงใจในการเรียน
4. ต้องใช้อุปกรณ์ในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ
5. ผู้ปกครองต้องใช้เวลาในการดูแลมากขึ้นเป็นพิเศษ

สุริยะใส กตะศิลา (2563) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ว่า

ข้อดี

1. นักศึกษาเข้าเรียนเกือบ 100% ทุกคาบ เพราะการเรียนในชั้นเรียนปกติมักจะมีปัญหา นักศึกษาขาดเรียนหรือโดดเรียน สารพัดข้ออ้างจริงเท็จบ้างก็มี แต่พอเรียนออนไลน์ แม้ป่วยไม่หนักหนาสาหัสก็ยังสามารถเปิดอินเทอร์เน็ตโปรแกรมเข้าเรียนได้
2. เข้าเรียนตรงเวลามากขึ้น เพราะไม่ต้องเดินทาง ไม่มีความเสี่ยงเรื่องปัญหาจราจร พอถึงเวลาใครที่ยังไม่ log in เข้ามาก็โทรถามไถ่ตามตัวได้ว่านักศึกษามีปัญหาอะไร
3. เรียนไปด้วย ช่วยงานที่บ้านไปด้วยก็ได้ หรือดูแลผู้ปกครองพ่อแม่ ที่อาจจะป่วยอยู่ที่บ้านด้วย
4. ลดภาระค่าใช้จ่าย อันนี้แน่นอนครับไม่ต้องมาเช่าหอพัก ไม่ต้องเดินทาง และไม่ต้องมากินข้าวนอกบ้านหรืออาจโดนเพื่อนชวนไปเที่ยวกันต่อก็ได้
5. กลับมาเรียนซ้ำ เรียนชดเชยได้ เพราะทุกโปรแกรมออนไลน์สามารถบันทึกระหว่างเรียนไว้ได้ เรียนแล้วไม่เข้าใจสามารถกดย้อนกลับมาดูได้ คนที่ขาดเรียนก็มาเรียนย้อนหลังได้
6. อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ ขอให้มียินเทอร์เน็ต ช่วงไวรัส Covid-19 แพ้ระบาดนักศึกษาบางคนไปเป็น อาสาสมัครช่วยชุมชนในจังหวัดต่างๆ ก็ทำหน้าที่เป็นนักวิจัย เก็บข้อมูลมาเสนอให้เพื่อนที่อยู่จังหวัดอื่นได้เห็น ได้ฟังสดๆกันได้เลยก็มี
7. กล้าและมั่นใจได้การแสดงความคิดเห็นมากขึ้น เพราะไม่ต้องแสดงตัวตน อากัปกริยาหน้าชั้นเรียนหรือในห้องเรียน ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนทั้งหมด
8. เชิญแขกหรือวิทยากรได้ง่ายและมีคุณภาพขึ้น เพราะเมื่อเป็นมนุษย์โซเชียล ก็ตอบรับคำเชิญง่ายแค่ log in เข้าโปรแกรม ก็ทำหน้าที่เป็นวิทยากรได้เลย ไม่ต้องจ่ายค่าวิทยากรหรือเสียเวลาเดินทางมาห้องเรียนด้วยซ้ำ
9. การสนับสุนระหว่างเรียนคล่องตัว ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นมา เช่น การเปิด slide PowerPoint, YouTube ฯลฯ ประกอบการบรรยายทำได้ตลอดเวลา

10. บางวิชาผู้ปกครองขอนั่งเรียน นั่งฟังไปด้วย เป็น home school อีกรูปแบบหนึ่งก็ได้ อันนี้ผมเจอมาแล้ว นักศึกษาบางคนอาจารย์ครับผมขออนุญาตให้คุณพ่อคุณแม่นั่งฟังด้วยนะครับ แค่งงไม่พอครับ ผู้ปกครองขอแลกเปลี่ยนด้วยก็สนุกและตื่นเต้นไปอีกแบบครับ

ข้อเสีย

1. ต้องเข้มงวด เช่น ต้องเปิดกล้องสดๆ ตลอดเวลา เพราะอาจมีบ้างที่นักศึกษาปิดกล้อง ไซร์รูปนิ่งแล้วหนีไปทำอย่างอื่นหรือไม่ตั้งใจเรียน
2. การพัฒนาความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยตรง กับอาจารย์และเพื่อนๆ นักศึกษาทำได้ยากกว่า
3. อาจต้องจ่ายค่าซอฟต์แวร์ที่อัปเดตเพื่อเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์หรือจ่ายเงินเพิ่มเพื่ออัปเดตเป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง หรือต้องพัฒนาทักษะในการใช้แต่ละโปรแกรมตลอดเวลา (technology skills)
4. ตรวจสอบความสงสัยและความเข้าใจของนักศึกษาอาจทำได้ยากกว่าเพราะในห้องเรียนสามารถถามสภาพได้ละเอียดกว่าใครทำหน้าที่นั่งสงสัย หรืออยากถามแต่ไม่กล้าถาม
5. การสร้างแรงจูงใจ (motivation) ในห้องเรียนปกติทำได้ดีกว่า กระตุ้นได้ดีกว่า เพราะเป็นการเผชิญหน้ากันทำให้เห็นสภาพความพร้อมหรือไม่พร้อมของนักศึกษาแต่ละคนได้ละเอียดกว่า

จากการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการสอนผ่านระบบออนไลน์มีข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดี

1. สามารถเลือกเรียนตามระดับความรู้และความสนใจได้
2. เนื้อหาการเรียนการสอนทันสมัยและมีการอัปเดตอยู่เสมอ
3. ผู้เรียนสามารถกลับไปทบทวนได้
4. เวลาเรียน และสถานที่มีความยืดหยุ่น
5. ลดความกดดันในการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ
6. ผู้เรียนขาดเรียนลดลง
7. ช่วยลดค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เรียน
8. ผู้เรียนกล้าคิด กล้าตอบคำถามเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสีย

1. ผู้เรียนอาจจะขาดสมาธิในการเรียนได้
2. สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ยาก
3. ต้องสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าปกติ

4. ต้องใช้อุปกรณ์ในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ
5. ผู้ปกครองต้องใช้เวลาในการดูแลมากขึ้นเป็นพิเศษ
6. ตรวจสอบความสงสัยและความเข้าใจของผู้เรียนได้ยาก

2.3 วิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ

กาญจนา เกรียงสี (2563) ได้กล่าวถึงหลักการสอนออนไลน์ที่ดีนั้น ประกอบด้วย

1. สร้างบรรยากาศของการติดต่อสื่อสารเชิงรุก โดยผู้สอนจะต้องหมั่นเพียรในการติดตามสื่อสารกับผู้เรียนที่ขาดการมีส่วนร่วมในการโต้ตอบกลับ
2. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือจากผู้เรียน ทั้งระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เช่น การมอบหมายงานด้วย line group การจัดสนทนากลุ่ม ในหัวข้อที่ผู้เรียนนำเสนอในลักษณะ Synchronous หรือ Asynchronous หรือ Combination ก็ได้
3. สนับสนุนให้เกิดบรรยากาศการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) โดยที่ผู้สอนจะออกแบบการมอบหมายงานให้ทำจาก web sites ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและเปิดใช้ได้ง่าย ซึ่งจะต้องมีโปรแกรม/แอปพลิเคชัน ที่กำกับเวลา, วินัยในการทำงาน, และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องกับกฎหมายดิจิทัลของประเทศ ทั้งนี้ ผู้สอนจะไม่เป็นผู้สั่งการหรือกำหนดหัวข้อของการบ้านหรืองานที่มอบหมาย แต่จะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำและสนับสนุนเท่านั้น
4. ความรวดเร็วในการตอบกลับ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความเอาใจใส่ต่อคำถามและแก้ไขปัญหาทันทีที่ได้รับข่าวสารจากผู้เรียน ที่เกี่ยวกับเนื้อหาและองค์ความรู้ที่สื่อออกไป
5. ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม เช่น ผู้สอนได้กำหนดเวลาของการตอบกลับจากผู้เรียนด้วยการเสนอรางวัลตอบแทนที่ไม่ใช่เป็นเพียงคะแนนหรือ Grade แต่ควรจะเป็นรางวัลอย่างอื่น เช่น เสียงแสดงความชื่นชมในแบบฝึกหัดที่ถูกต้อง, รางวัลที่เป็น game หรือ animation เป็นต้น เพื่อสร้างบรรยากาศความกระตือรือร้นให้กับผู้เรียน
6. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งผู้สอนจะบรรจุไว้ในประมวลรายวิชา (Course syllabus) หรือแผนการสอน (teaching plan) และควรจะต้องแจ้งหรือประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนได้รับทราบ เพื่อจะได้สร้างองค์ความรู้ ทักษะร่วมกันในการสอนวิชานั้นๆ
7. ยอมรับความสามารถและความคิดที่แตกต่างกัน ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งย่อมมีความคิดเห็น และแนวทางในการแก้ปัญหาที่ต่างกันเป็นเรื่องธรรมดา ผู้สอนไม่ควรชี้ชัดทางเดียวของคำตอบหรือวิธีเดียวในการแก้ปัญหา เช่น 2+2 ต้องเป็น 4 เท่านั้น แต่การใช้เหตุผล และการอภิปรายร่วมกันจะทำให้ได้หนทางวิธีแก้ไข

และสร้างองค์ความรู้ได้หลากหลาย ดังนั้น ความหลากหลายของรูปแบบของคำตอบและวิธีการ จึงเป็นเครื่องปรุงรสที่สำคัญของการสอนออนไลน์

คณะบริหารธุรกิจและวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ(2563) ได้กล่าวถึง วิธีสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ดี ประกอบด้วย

1. กำหนดแนวทางที่ชัดเจน
2. ออกแบบการสอนที่น่าสนใจ
3. เลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสม
4. กระตุ้นให้นักเรียนทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
5. ใช้ประโยชน์จากการทำงานทั้งแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว
6. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่
7. มีการปิดการสอน
8. ให้นักเรียน Feedback

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2564) ได้กล่าวถึงเทคนิคการสอนออนไลน์ มีดังนี้

1. เตรียมแผนการเอาไว้ล่วงหน้า สำหรับเหตุการณ์ไม่คาดฝัน

การเรียนการสอนที่ไม่คุ้นชินย่อมสามารถเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือปัญหาต่างๆ ที่ไม่คาดคิด ไม่ว่าจะเป็นด้วยความไม่พร้อมของอุปกรณ์ หรือเครือข่าย ความหนาแน่นของจำนวนผู้ใช้งาน จนทำให้ไม่อาจจะค้างหรือหลุด ติดขัด ไม่มีเสียง ไม่มีภาพ เรียกได้ว่าอาจจะแก้ปัญหาได้ก็เสียเวลาไปมาก ดังนั้นการทำความเข้าใจถึงปัญหาการเรียนการสอนออนไลน์ล่วงหน้าและเตรียมแผนการเอาไว้จึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง

2. แบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการจดจำของนักเรียน

การเรียนการสอนแบบออนไลน์ มีปัญหาที่พบบ่อยครั้ง คือ การที่ผู้สอนไม่สามารถควบคุมบรรยากาศภายในห้องเรียนได้ และผู้เรียนมักจะเกิดอาการสติหลุดลอยอยู่บ่อยครั้ง โดยวิธีการแก้ไขที่ดูเหมือนจะได้ผลก็คือการแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ โดยผู้สอนจะต้องทำงานหนักเพื่อจัดสรรหัวข้อเรียบเรียงเนื้อหาที่น่าสนใจ และช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมของแต่ละหัวข้อนั้นอยู่ที่เวลาประมาณ 20-25 นาที

3. ใช้เสียงสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

ผู้สอนทุกท่านทราบดีอยู่แล้วว่าโทนเสียงนั้นก็เป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน แต่ยิ่งเมื่อต้องสอนผ่านระบบออนไลน์นั้น เสียงยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเมื่ออยู่หลังหน้าจอ อวัจนภาษา

ต่างๆ แทบจะหมดความสำคัญ ดังนั้นส่วนที่เป็นคีย์เวิร์ดหรือเนื้อหาสำคัญที่ต้องการเน้นย้ำ ผู้สอนควรพูดให้ช้าลง หรือพูดซ้ำบ่อยครั้งขึ้น

4. ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ช่วยสอน และลองขอความช่วยเหลือจากทีมสนับสนุน

หนึ่งในปัญหาสำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์คือ ความไม่เชี่ยวชาญในด้านเทคนิคและเทคโนโลยี ปัญหาเหล่านี้มักเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เช่น อีกฝั่งได้ยินเราหรือไม่ ผู้สอนยังอยู่ในหน้าจอไหม ต้องกดปุ่มตรงไหนต่อบ้าง ซึ่งบางสถานศึกษาได้มีการจัดทำคู่มือประกอบการใช้งาน ซึ่งหากมีทีมช่วยสนับสนุนเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก็จะช่วยให้การเรียนการสอนราบรื่นมากยิ่งขึ้น

5. เสริมสร้างการเรียนรู้เชิงรุกนอกชั้นเรียน

หากเทียบกับการเรียนการสอนในรูปแบบปกติแล้ว การเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้นควบคุมได้ยากกว่า จึงมักพบเห็นผู้เรียนไม่เข้าร่วมชั้นเรียน ดังนั้นอีกหนึ่งวิธีที่จะช่วยให้การเรียนการสอนแบบออนไลน์ประสบผลสำเร็จคือการเรียนรู้เชิงรุกนอกห้องเรียน ซึ่งมีวิธีการหลากหลาย เช่น แบบฝึกหัด หรือการบ้าน การทำโครงงาน โครงการ เป็นต้น

6. บูรณาการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ในการเรียนการสอนรูปแบบปกติ การสนทนาโต้ตอบกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นเรื่องปกติ แต่สำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น ถือเป็นเรื่องที่ยาก ด้วยข้อจำกัดของการแทรกซ้อนของเสียงที่จะทำให้บรรยากาศภายในห้องเรียนดูปั่นป่วนไปหมด เพื่อเป็นการแก้ปัญหา ทางสถานศึกษาจึงควรจัดแบ่งการเรียนการสอนออกเป็นสองระยะ หนึ่งคือการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบออนไลน์ ทั้งนี้ในส่วนของการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องทำการอ่านเนื้อหามาก่อนล่วงหน้า เพื่อให้ได้ทราบว่าผู้เรียนมีความไม่เข้าใจตรงส่วนใดของเนื้อหา เมื่อทางผู้สอนทราบถึงปัญหาความไม่เข้าใจต่างๆ ผู้สอนจะสามารถออกแบบการเรียนการสอนในส่วนเนื้อหาวิชาได้ถูกต้อง โดยเน้นไปในส่วนที่เกิดความสงสัยมากที่สุด เรียกได้ว่าจากที่เคยถามถึงความสงสัยในเนื้อหาหลังคาบเรียน เปลี่ยนเป็นอ่านมาก่อนแล้วหากสงสัยตรงไหนจึงค่อยสอบถามมาในรูปแบบ “Flipped Classroom”

เจริญ ภูวิจิตร (2564) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางที่ชัดเจน

การเรียนออนไลน์ทำให้นักเรียนมีอิสระมากขึ้น ดังนั้น ผู้สอนต้องกำหนดแนวทางที่ชัดเจนสำหรับนักเรียน ทั้งในการเข้าถึงการสอนออนไลน์ของผู้สอน เช่น เครื่องมือในการเรียน แหล่งดาวน์โหลดเอกสารการเรียนรู้ รวมไปถึงตารางเวลาในการสอน รวมไปถึงความคาดหวังที่จะได้รับจากนักเรียน เช่น การทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ การมีส่วนร่วมในห้องเรียนออนไลน์ เป็นต้น

2. ออกแบบการสอนที่น่าสนใจ

แรงจูงใจในการเรียนและการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญทั้งในรูปแบบการสอนแบบตัวต่อตัวหรือการสอนออนไลน์ ดังนั้นการให้นักเรียนตั้งใจขณะเรียนออนไลน์มากขึ้นนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์ ความต้องการของผู้เรียน เพื่อออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ ตลอดจนการหากิจกรรมการเรียนรู้และการแก้ปัญหาทางเทคนิคที่เหมาะสม ใช้เทคนิคการสอนอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน

3. เลือกเครื่องมือการสอนที่เหมาะสม

เครื่องมือการสื่อสารออนไลน์เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการสร้างห้องเรียนออนไลน์ มีซอฟต์แวร์มากมายในปัจจุบัน เครื่องมือการสอนที่ดีจะช่วยให้การสอนออนไลน์ของผู้สอนเป็นไปได้อย่างราบรื่น เช่น บางซอฟต์แวร์จะมีกระดานสนทนา จอแสดงเอกสารการสอน รวมไปถึงการบันทึกการสอนทั้งหมดไว้ได้อีกด้วย

4. กระตุ้นให้นักเรียนทำงานร่วมกันแบบออนไลน์

กระตุ้นให้นักเรียนได้สื่อสารกันระหว่างที่เรียนออนไลน์ โดยการให้พวกเขาทำโปรเจกต์ หรือมอบหมายงานให้ทำร่วมกัน ผ่านกระดานสนทนาหรือการประชุมออนไลน์ ก็จะช่วยให้นักเรียนได้สื่อสารกันและรู้สึกเหมือนอยู่ในห้องเรียนจริงๆ ซึ่งถือเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมที่ดีอีกด้วย

5. ใช้ประโยชน์จากการทำงานทั้งแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว

การผสมผสานที่ดีของงานกลุ่มและงานเดี่ยวเป็นวิธีที่ดี ที่จะทำให้มั่นใจว่าการเรียนรู้ออนไลน์นั้นประสบความสำเร็จ รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายนี้จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน และสอนพวกเขาถึงความสำคัญของการบรรลุเป้าหมายการทำงานกลุ่มและการสร้างความสำเร็จส่วนบุคคล

6. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

เนื่องจากนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และอินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าสู่ห้องเรียนออนไลน์อยู่แล้ว ทรัพยากรที่ดีและง่ายที่สุดสำหรับพวกเขาก็คือ สิ่งที่อยู่บนโลกออนไลน์ ผู้สอนอาจจะให้พวกเขาค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องบนเว็บไซต์ต่างๆ แทนการอ้างอิงจากหนังสือตำรา

7. มีการปิดการสอน

การปิดการสอนด้วยการให้นักเรียนสรุปหรือประเมินเป็นวิธีที่ดี ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้สะท้อนสิ่งที่เรียนรู้ และให้นักเรียนได้ไตร่ตรองเนื้อหา และแชร์ประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้ทุกคนตระหนักถึงสิ่งที่พวกเขาได้รับจากการเรียนในครั้งนี้หรือจากรายวิชานี้

8. ให้นักเรียน Feedback

ในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ หรือ ๓ ผู้สอนควรขอความเห็นจากนักเรียนโดยตรงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น และควรจะให้ให้นักเรียนแสดงความเห็นให้ครอบคลุมทุกอย่าง ตั้งแต่เนื้อหา ไปจนถึงวิธีการสอนและสิ่งที่ต้องปรับปรุง โดยอาจจะให้นักเรียนโพสต์ความคิดเห็นลงบนกระดานสำหรับการ Feedback โดยเฉพาะ

ปริญดา แจ่มสุข (2564) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. ต่างวัย ก็ต่างสไตล์การสอนออนไลน์

นักเรียนแต่ละช่วงวัยมีความแตกต่างกัน การเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัยจึงต้องใส่ใจในความแตกต่างนี้ด้วย การสอนเด็กเล็กคงไม่สามารถทำได้เต็มที่ทั้งคาบเรียน (50 นาที) เพราะเด็กเล็กไม่อาจมีสมาธิจดจ่ออยู่หน้าจอเป็นเวลานานได้ เด็กจะมีสมาธิในการเรียนแต่ละครั้ง ประมาณ 5-10 นาที หรือตามอายุของผู้เรียน ดังนั้น นอกจากเนื้อหาที่จะเรียน ครูอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำงานไปด้วย และมีการเปลี่ยนอิริยาบถเพื่อให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยม นักเรียนมัธยมปลายส่วนมากจะกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่านักเรียนมัธยมต้นเนื่องจากเป็นวัยที่กำลังจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย การจัดการสอนให้นักเรียนมัธยมต้น ครูควรเน้นจัดกิจกรรม เล่นเกม เพื่อให้เด็กมีความกระตือรือร้นมากขึ้น การเข้าใจนักเรียนแต่ละวัยจะช่วยให้ครูจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับสไตล์การเรียนรู้ของนักเรียนให้มากที่สุด

2. “เปิดหน้ากล้อง” สร้างการเชื่อมต่อ

ไม่ว่าจะเรียนออนไลน์หรือออนไซต์ กติกาในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นเรื่องจำเป็น โดยเฉพาะการเรียนออนไลน์ หนึ่งในกติกาสำคัญคือ “เปิดหน้ากล้อง” ครูต้องตกลงกับนักเรียนก่อนว่าอยากให้นักเรียนเปิดหน้าจอ เพื่อสังเกตดูว่านักเรียนสนใจเรียนอยู่ไหม หากเห็นว่ามีนักเรียนเริ่มหลุด สนใจสิ่งอื่น ครูก็จะได้ดึงนักเรียนกลับมาสู่บทเรียน หรืออาจใช้การเช็คชื่อเป็นการสร้างกติกา “เปิดหน้ากล้อง” ได้เช่นกัน ซึ่งปกติเวลาที่เริ่มต้นคาบเรียนก็จะมีการเช็คชื่อเพื่อดูว่าใครพร้อมหรือไม่พร้อมเรียน แต่ถ้าใครที่ยังไม่เปิดกล้องหรือมีปัญหาในการเปิดกล้อง ก็แจ้งเป็นรายบุคคลได้ ครูก็จะสามารถยืดหยุ่นให้ได้ตามเหตุและผล ทั้งนี้หากนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและคุ้นเคยกับการเรียนออนไลน์ นักเรียนจะเปิดกล้องเรียนด้วยความเต็มใจ สิ่งสำคัญคือต้องทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกในการเรียนรู้

3. ยืดหยุ่น เข้าใจบริบท “ห้องเรียนที่บ้าน” ของนักเรียนแต่ละคน

บรรยากาศการเรียนการสอนออนไลน์ของทั้งครูและนักเรียนแต่ละคนไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของนักเรียน สภาพแวดล้อมในบ้าน อุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต แม้กระทั่งความเป็นไปที่เกิดขึ้นในบ้าน การเรียนการสอนออนไลน์ต้องมี “ความยืดหยุ่น” และเน้นพูดคุยให้เข้าใจกัน โดยระเบียบบางอย่างอาจต้อง

ยืดหยุ่น เช่น นักเรียนไม่จำเป็นต้องสวมชุดนักเรียน นักเรียนทานอาหารระหว่างเรียนได้ การรับประทานข้าวไปด้วยแล้วได้เรียน ก็ยิ่งดีกว่าการที่เขารู้สึกไม่ติดกับการเรียนออนไลน์ นอกจากนี้การกำหนดคาบเรียนก็ต้องยืดหยุ่นเช่นกัน ทั้งนี้คาบสอนของนักเรียนก็มีความสำคัญในช่วงการเรียนออนไลน์ ครูต้องยืดหยุ่นเรื่องการเข้าชั้นเรียนและการส่งงานมากกว่าในช่วงการเรียนปกติ ที่สำคัญโรงเรียนจำเป็นต้องสำรวจความพร้อมและการเข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนออนไลน์ของนักเรียนด้วย

4. สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง

แม้นักเรียนและครูจะพบปะกันผ่านหน้าจอ ก็สามารถสร้างบรรยากาศให้การเรียนออนไลน์เป็นกันเองได้ ทั้งนี้ก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอนในส่วนของเนื้อหา ครูควรสร้างบรรยากาศในหน้าจอให้มีความผ่อนคลายสบายๆ ครูจะเปิดห้องไว้ก่อนเวลาเพื่อให้นักเรียนเข้ามาสอบถามพูดคุยกันก่อน เป็นการสร้างความคุ้นเคย และได้เรียนรู้ลักษณะนิสัยของเด็กผ่านหน้าจอ เมื่อรู้ว่าเด็กสนใจเกี่ยวกับอะไร ก็จะสามารถนำมาเชื่อมโยงกับการสอนเพื่อให้เด็กสนใจเนื้อหาบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้นักเรียนจะคุ้นเคยกับผู้สอนเมื่อผู้สอนไม่สอนเพียงแต่เนื้อหาที่ต้องเรียนตามหนังสือ แต่มีการสอดแทรกการพูดคุยเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่สอดคล้องในชีวิตประจำวัน เมื่อนักเรียนคุ้นเคยและสนิทกับครูผู้สอน ก็ไม่ยากที่ครูผู้สอนจะเข้าไปนั่งอยู่ในใจของนักเรียน และทำให้นักเรียนสนใจที่จะติดตามบทเรียน

5. สนุกและมีส่วนร่วมด้วย Active Learning

การเรียนการสอนออนไลน์ไม่ควรเน้นการบรรยาย เพราะนักเรียนไม่สามารถจดจ่อกับบทเรียนที่หน้าจอได้นาน สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีสมาธิกลับมาอยู่ในบทเรียนก็คือ “การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน” ทั้งนี้ครูควรสังเกตว่านักเรียนเข้าใจในเนื้อหาหรือไม่ โดยการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบอยู่เสมอ ถ้าเขาอยู่หน้าจอแล้วเหลือบไปทางอื่น เราก็ต้องใช้วิธีการกระตุ้น เช่น ให้ช่วยอ่านโจทย์ให้เพื่อนๆ ฟัง ให้เด็กได้รู้สึกว่ามีส่วนร่วมอยู่ตลอดเวลา ให้เขาคาดเดาไม่ถูกว่าจังหวะไหนที่ครูจะเรียก โดยครูควรตรวจสอบความเข้าใจของเด็กอยู่เสมอ และสร้างแหล่งค้นคว้าข้อมูลให้กับนักเรียน เช่น การทวงสอบก่อนไว้ให้ อัดคลิปวิดีโอการสอนเอาไว้ เพื่อให้นักเรียนได้กลับไปทบทวนและค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

6. ลดการบ้าน ลดสอบ ประเมินผลให้ตรงจุด

สิ่งที่สร้างความกดดันให้นักเรียนมากที่สุดในการเรียนออนไลน์คงหนีไม่พ้น “การบ้าน” และ “การสอบ” ในสถานการณ์เช่นนี้ อาจารย์และโรงเรียนต้องหารือกันเพื่อให้การวัดประเมินผลทางออนไลน์ ไม่สร้างความกดดันให้กับนักเรียนจนเกินไป หรือเป็นภาระมากเกินไปจนความจำเป็น โดยการวัดประเมินผลไม่ได้มีแต่การสอบอย่างเดียว แต่ทำได้หลากหลายวิธี ด้วยเครื่องมือวัดผลที่เหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น การทำใบงาน การทำกิจกรรมในคาบ การสอบก็ยังมีแต่จะเป็นไปตามระดับชั้น ถ้าเด็กไหนที่คุ้นชินในการเข้าระบบเองได้ก็จะจัดสอบบ้าง แต่ก็ได้ไม่เข้มข้นเท่ากับการสอบในการเรียนตามปกติเพื่อลดความกดดันของเด็ก

7. ครูต้องปรับตัวและเรียนรู้อยู่เสมอ

วิกฤตโรคระบาดโควิด-19 เข้ามาเร่งการเรียนรู้ของทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูผู้สอนที่ต้องปรับตัวให้เร็วและเรียนรู้เพื่อนักเรียนอยู่เสมอ

Aksorn (2562) ได้กล่าวถึงเทคนิคในการสอนออนไลน์ที่ดี ประกอบด้วย

1. ห้องเรียนกลับด้าน

ห้องเรียนกลับด้าน คือ การสลับบทบาทพื้นที่การเรียนรู้ โดยคุณครูจะเป็นคนมอบหมายเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และผู้เรียนจะได้ทำการบ้านและพูดคุยปรึกษากันในห้องเรียน ตัวอย่างที่คุณครูสามารถทำได้ง่ายตาย คือ มอบหมายให้ผู้เรียนชมวิดีโอ หรืออ่านหนังสือ e-book หนึ่งบท จากนั้นจึงนัดเวลาประชุมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ให้ผู้เรียนได้พูดคุยปรึกษาในหัวข้อที่เรียนร่วมกับคุณครู

2. การทำ Mind Mapping

การทำ Mind Map เป็นอีกเทคนิคขั้นยอดของการสอนออนไลน์ เพราะการนำเสนอเนื้อหาแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดที่เชื่อมโยงกับแนวคิดหลักของเนื้อหาได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยประโยชน์ของการนำเสนอด้วย Mind Mapping คือ ช่วยในการวางแผนโครงงานหรือสิ่งที่จะมอบหมายให้ผู้เรียนทำ

3. กระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

อีกเทคนิคของการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ คือการปล่อยให้ผู้เรียนศึกษาแง่มุมที่ตนเองสนใจในวิชาที่กำหนด โดยคุณครูเป็นผู้ที่คอยควบคุมให้ผู้เรียนส่งงานหรือสิ่งที่ศึกษาได้กลับมา ผู้เรียนจะรู้สึกสนุกไปกับการเรียนรู้ เพราะมีอิสระในการเลือกแง่มุมที่ตนเองสนใจได้

4. ปรับการสอนให้เข้ากับสไตล์ที่หลากหลาย

วิธีการสอนที่ออกแบบมาให้เข้ากับจริตการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยคุณครูอาจส่งแบบสอบถามให้ผู้เรียนก่อนจะเริ่มการสอนออนไลน์ เพื่อให้คุณครูได้รู้ข้อมูลภูมิหลังของผู้เรียนแต่ละคนมาใช้เป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เข้ากับสไตล์อันหลากหลาย

5. ปรับใช้การสอนด้วยรูปแบบที่ยืดหยุ่น

อีกเทคนิคสำคัญที่จะช่วยให้การสอนคือ การตระหนักรู้ว่าคุณครูสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลาย รวมถึงรูปแบบของสื่อที่จะนำมาใช้ในการสอน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ PowerPoint e-book หรือภาพยนตร์สั้น ขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่น ความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ และสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้นสามารถสรุปวิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. ผู้สอนจะต้องหมั่นเพียรในการติดตามสื่อสารกับผู้เรียนที่ขาดการมีส่วนร่วมในการโต้ตอบกลับ

2. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือจากผู้เรียน ทั้งระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
3. สนับสนุนให้เกิดบรรยากาศการเรียนการสอนเชิงรุก
4. ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมภายในชั้นเรียน
5. ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน
7. ใช้ประโยชน์จากการทำกิจกรรมทั้งแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล
8. ผู้สอนควรแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการจดจำของนักเรียน
9. มีการบูรณาการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบ “ Flipped Classroom”

3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอน

3.1 ความหมายของทัศนคติ

กรุงเทพธูรกิจ (2564) ได้ให้ความหมายของทัศนคติ คือ ระดับของความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น และต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามทัศนคติของคนเรานั้นมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการศึกษา สิ่งแวดล้อม และการคมนาคมติดต่อมียังผลให้ทัศนคติของคนเปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอันมาก

แพรรีทร ยอดแก้ว (2560) ให้ความหมายของทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบว่าชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ โดยที่ทัศนคตินี้ สามารถเรียนรู้ หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้ หรือถูกต้องความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

วิกิพีเดีย (2561) ได้ให้ความหมายของทัศนคติ หรือ เจตคติ ในทางจิตวิทยา คือการแสดงออกถึงความชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากการให้ความหมายเกี่ยวกับทัศนคติข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด หรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล ต่อบุคคลอื่น และต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ

3.2 ลักษณะของทัศนคติ

แพรวภัทร ยอดแก้ว (2560) ได้กล่าวถึงลักษณะของทัศนคติ สรุปได้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
2. ทัศนคติมีลักษณะที่คงทนถาวรอยู่นานพอสมควร
3. ทัศนคติมีลักษณะของการประเมินค่าอยู่ในตัว คือ บอกลักษณะดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ เป็นต้น
4. ทัศนคติทำให้บุคคลที่เป็นเจ้าของพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่หมายของทัศนคติ
5. ทัศนคติบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสิ่งของและบุคคลกับ

สถานการณ์ นั่นคือ ทัศนคติดีย่อมมีที่หมายนั่นเอง

สุรางค์ ไคว้ตะกุล (อ้างถึงในภุรี จงศ์วิเชียร, 2560) ได้กล่าวถึงลักษณะของทัศนคติ ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้
2. ทัศนคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง ดังนั้นทัศนคติจึงมีทั้งบวกและลบ เช่น ถ้านักเรียนมีทัศนคติบวกต่อวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนจะชอบเรียนคณิตศาสตร์ และเมื่ออยู่มัธยมศึกษา ก็จะเลือกเรียนแขนงวิทยาศาสตร์ ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีทัศนคติลบต่อคณิตศาสตร์ ก็จะไม่ชอบหรือไม่มีความสนใจที่จะเรียน เมื่ออยู่มัธยมศึกษา ก็จะเลือกเรียนทางสายอักษรศาสตร์ทางภาษา เป็นต้น

3. ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ องค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ (Affective Component) องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) องค์ประกอบเชิงพฤติกรรม (Behavioural Component)

4. ทัศนคติเปลี่ยนแปลงได้ง่าย การเปลี่ยนแปลงทัศนคติอาจจะเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบ หรือจากลบเป็นบวก ซึ่งบางครั้งเรียกว่าการเปลี่ยนแปลงทิศทางของทัศนคติหรืออาจจะเปลี่ยนแปลงความเข้มข้น (Intensity) หรือความมากน้อย ทัศนคติบางอย่างอาจจะหยุดหรือเลิกไปได้

5. ทักษะคติเปลี่ยนแปลงตามชุมชนหรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก เนื่องจากชุมชนหรือสังคมหนึ่งๆ อาจจะมีค่านิยมที่เป็นอุดมการณ์พิเศษเฉพาะ ดังนั้นค่านิยมเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อทักษะคติของบุคคลที่เป็นสมาชิก ในกรณีที่ต้องการการเปลี่ยนทักษะคติ จะต้องเปลี่ยนค่านิยม

6. สังคมประกิต (Socialization) มีความสำคัญต่อพัฒนาการทักษะคติของเด็ก โดยเฉพาะทักษะคติต่อความคิดและหลักการที่เป็นนามธรรม เช่น อุดมคติ ทักษะคติต่อเสรีภาพในการพูด การเขียน เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมสูง จะมีทักษะคติบวกสูงสุด (Zellman & Sears, 197)

ดังนั้นสามารถสรุปลักษณะของทักษะคติได้ว่า

1. ทักษะคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
2. ทักษะคติมีลักษณะที่คงทนถาวรยาวนานพอสมควร
3. ทักษะคติมีลักษณะของการประเมินค่าอยู่ในตัว คือ บอกลักษณะดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ เป็นต้น
4. ทักษะคติบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสิ่งของและบุคคลกับ

สถานการณ์

5. ทักษะคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง
6. ทักษะคติเปลี่ยนแปลงตามชุมชนหรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก

3.3 องค์ประกอบของทักษะคติ

นันทิชนธรรณ พฤษัยเรืองกิจ (2561) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะคติ ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognitive Component) เป็นผลมาจากการรับรู้ของบุคคลต่อสิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ถ้าเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างดียิ่งจะเกิดทักษะคติไปในทางที่ดี แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเกิดการเรียนรู้ในทางที่ไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่อง ยากไป ก็จะมีทักษะคติไม่ดีต่อสิ่งนั้นๆ

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective components) อารมณ์หรือความรู้สึกกับความคิดจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางด้านนี้จึงประกอบด้วยการประเมินความรู้สึก ความชอบ หรือการตอบสนองทางอารมณ์ที่มีต่อสิ่งของหรือบุคคล โดยจะออกมาในลักษณะความชอบหรือไม่ชอบหรือมีความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกจึงถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้สึกทางบวก (ความพึงพอใจ) เช่น ความเคารพนับถือความชอบพอ ความเห็นอกเห็นใจ เป็นต้น

2. ความรู้สึกทางลบ (ความไม่พึงพอใจ) เช่น ความกลัว ความรู้สึกรังเกียจ ดูถูก ขยะแขยง เป็นต้น

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำเป็นพฤติกรรมภายนอกของบุคคลที่แสดงออกโดยต่อสิ่งของหรือบุคคล องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกรู้สึกความคิดและความรู้สึก เราจึงอนุมานได้ว่าทัศนคติของบุคคลนั้นได้มาจากสิ่งที่เขาพูดหรือสิ่งที่เขาทำเสมอ เช่น เราเชื่อว่าร้านก๋วยเตี๋ยวที่เราทานอยู่เป็นประจำ มีรสชาติอร่อย ไข่วัตถุดิบที่สดใหม่ ไม่ขายเอาเปรียบผู้บริโภค เราจึงรู้สึกชอบร้านนี้มากกว่าร้านอื่นและแน่นอนเราก็มักจะมาทานก๋วยเตี๋ยวร้านนี้เป็นประจำ

Schermerhorn (อ้างถึงในภุชณิศา แก้วสะอาด, 2561) ได้กล่าวว่าทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ ทัศนคติที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และข้อมูลที่บุคคลหนึ่งมี ซึ่งความเชื่อจะแสดงให้เห็นถึงความคิดของคนหรือสิ่งของ และข้อสรุปที่บุคคลได้มีต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้นๆ
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) คือ ความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบส่วนบุคคล ซึ่งได้จากสิ่งเร้าหรือสิ่งที่เกิดก่อนทำให้เกิดทัศนคตินั้นๆ
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ ความตั้งใจที่จะประพฤติในทางใดทางหนึ่ง โดยมีฐานมาจากความรู้สึกเฉพาะเจาะจงของบุคคล หรือทัศนคติของบุคคล

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognitive Component) เป็นผลมาจากการรับรู้ของบุคคลต่อสิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) คือ ความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบส่วนบุคคล
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำเป็นพฤติกรรมภายนอกของบุคคลที่แสดงออกโดยต่อสิ่งของหรือบุคคล

3.4 การเกิดและการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ

พัชรี สวนแก้ว (อ้างถึงในภุริ วงศ์วิเชียร, 2560) ได้กล่าวว่า ทัศนคติมีแหล่งกำเนิดหรือต้นเหตุจากแหล่งที่มา ดังนี้

1. ทัศนคติเกิดจากการรวบรวมความรู้สึกที่สะสมมานาน ในกรณีเช่นนี้ทัศนคติไม่ได้เกิด

ขึ้นมาโดยฉับพลัน ทันที จากประสบการณ์เดียว แต่เกิดจากรู้สึกหลายๆ อย่าง ที่บุคคลได้รับและทำให้ท่าทีของบุคคลเป็นเช่นนั้นที่ละน้อย นอกจากนี้ความรู้สึกที่บุคคลสะสมมานานนี้ จะทำให้เกิดทัศนคติได้เร็วและเปลี่ยนแปลงได้ยากด้วย เช่น ผู้ปกครองเป็นคนเข้มงวด ห้ามเด็กพูดเกี่ยวกับเพศ ในขณะเดียวกันครูก็สอนและอบรมเช่นนั้นเหมือนกัน จึงทำให้เด็กไม่กล้าพูดเรื่องเพศ เพราะเด็กจะเกิดความรู้สึกว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งต่ำช้า น่าอาย ซึ่งโดยแท้จริงแล้วอาจเป็นเรื่องธรรมดาของบุคคลอื่น เป็นต้น

2. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ถ้าหากมีเหตุการณ์ใดหรือบุคคลใดทำให้เกิดความพอใจหรือประทับใจแก่เรา เราก็มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าหากเหตุการณ์ใดหรือบุคคลใดนำมาซึ่งความทุกข์ ความโหดร้าย หรือความเจ็บปวด ก็จะทำให้เรามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น เช่น การที่ครูสอนวิชาใดแล้วทำให้นักเรียนไม่เข้าใจ โดนครูดุบ่อยๆ และทำแบบฝึกหัดไม่ได้ ก็จะทำให้เด็กไม่ชอบครูที่สอนและไม่ชอบวิชานั้นๆ ไปด้วย เป็นต้น

3. ทัศนคติเกิดจากการเลียนแบบจากผู้อื่น โดยปกติแล้วคนเราเมื่อเกิดความนับถือ ยกย่อง หรือให้ความเคารพต่อใครแล้ว ก็มักจะยอมรับแนวความคิดและยึดเป็นแบบอย่าง ทั้งนี้เพราะการเลียนแบบย่อมทำให้เรารู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกับเขาและมีความรู้สึกปลอดภัย ซึ่งบุคคลส่วนใหญ่ที่เด็กมักจะเลียนแบบได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ครู ฯลฯ เช่น ถ้าผู้ปกครองไม่ชอบสุนัข ลูกๆ ก็จะไม่ชอบสุนัขตามไปด้วย เป็นต้น

4. ทัศนคติเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่สำคัญได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู สื่อมวลชน และวัฒนธรรมต่างๆ สิ่งแวดล้อมต่างๆ เหล่านี้สามารถสร้างภาพพจน์หรือหล่อหลอมให้เป็นทัศนคติได้ เช่น การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองนับว่ามีอิทธิพลต่อเด็กสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองจะทำหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการ คือ เป็นผู้ควบคุมการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ รวมทั้งทำหน้าที่ควบคุมข่าวสารต่างๆ ที่เด็กจะได้รับ แม้ว่าข่าวสารจากผู้ปกครองจะไม่ถูกต้องนัก แต่เป็นแหล่งข่าวสารที่เด็กนับถือ ดังนั้นข่าวสารจากผู้ปกครองจึงก่อให้เกิดทัศนคติต่างๆ ขึ้นแก่เด็กได้ เป็นต้น นอกจากนี้สื่อมวลชนทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดทัศนคติในบุคคลทั้งสิ้น เช่น เราไม่เคยมีทัศนคติต่ออาวุธนิวเคลียร์เลย แต่จากสื่อมวลชนทั้งหลาย เช่น ภาพยนตร์สารคดี ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ฯลฯ ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาวุธนิวเคลียร์แก่เรา ก็จะทำให้เรามีทัศนคติไม่ดีต่ออาวุธนิวเคลียร์ได้ เป็นต้น

แพรวภัทร ยอดแก้ว (2560) ได้กล่าวถึงการเกิดทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. พื้นฐานของแต่ละบุคคลหรือเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์ (Historical Setting) หมายถึง ลักษณะทางด้านชีวประวัติของแต่ละคน ได้แก่ สถานที่เกิด สถานที่เจริญเติบโต สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ผ่านมาจะเป็นตัวหล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคล และเป็นปัจจัยนำไปสู่การเกิดทัศนคติของคนนั้น

2. สิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social environment) ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีต่อกัน และกัน เช่น การเปิดรับข่าวสาร กลุ่ม และบรรทัดฐานของกลุ่ม สภาพการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคล และประสบการณ์

3. กระบวนการสร้างบุคลิกภาพ (Personality Process) และสิ่งที่เกิดขึ้นมาก่อน (Predispositions) เป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานในการสร้างทัศนคติของแต่ละบุคคล

ซึ่งจากการอธิบายถึงการเกิดและเปลี่ยนแปลงของทัศนคติของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติสามารถเกิดและเปลี่ยนแปลงได้จาก

1. จากการรวบรวมความรู้สึกที่สะสมมานาน
2. จากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล
3. จากการเลียนแบบจากผู้อื่น
4. จากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
5. จากกระบวนการสร้างบุคลิกภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดร.ณนา นาชัยฤทธิ์ (2562) ได้ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนบนบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการคิดแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนบนบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนบนบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา และจากการวิจัย พบว่า

1. คะแนนการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาที่เรียนบนบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า การคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนบนบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ภาพรวม พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. =0.67) เรียงตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. =0.40) ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. =0.72) และ ด้านตัวอักษร สีและภาพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. =0.65)

ปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และวรากรณ์ แผงเที่ยง (2563) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ใช้ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 2) แบบประเมินประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์มีคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ส่วนของผู้ดูแลระบบสามารถดำเนินการ 2) ส่วนของผู้สอนสามารถดำเนินการ และ 3) ส่วนของผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในรายวิชาที่ต้องการ

2) ประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

3) ความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.72

พิรพร กาญจนอุทัยศิริ (2564) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom รายวิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาการตลาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการตลาด เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนจากการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการตลาด และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการตลาด ผลการวิจัยพบว่า

1) ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า คะแนนร้อยละของการทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom เท่ากับ 83.33 (E1) โดยมีคะแนนจากการทดสอบหลังการใช้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom เท่ากับ 89.30 (E2) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด

ภิญโญ วงษ์ทอง (2564) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ และ 3) แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ออกแบบการวิจัยด้วยการสร้างแบบสอบถามออนไลน์และส่งให้กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ จำนวน 208 คน และมีนักเรียน 148 คน ที่สมัครใจให้ข้อมูลและตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ ขั้นเตรียมการและวางแผน ขั้นดำเนินการและกำกับติดตาม ขั้นประเมินและสะท้อนผล

2) ด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพร้อมของเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก

3) ด้านแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรพัฒนาด้านการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยี ตลอดจนด้านครู นักเรียน และผู้ปกครอง

รินทร์ณฐา บวรวัชรเศรษฐ์ และ วรางคณา ไสมะนันท์ (2564) ได้ดำเนินการศึกษาการจัดการเรียนการสอนช่วงสถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครูช่วงสถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ช่วงสถานการณ์ COVID-19 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ช่วงสถานการณ์ COVID-19 ผลการวิจัยพบว่า

1) ครูมีวิธีจัดการเรียนการสอนช่วงสถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ ก่อนสอนมีการเตรียมตัวเรื่องการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนอยู่ในระดับมาก ระหว่างสอนครูใช้เทคนิคการควบคุมชั้นเรียนด้วยการสร้างข้อตกลงร่วมกันและใช้แอปพลิเคชันในการช่วยจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และหลังการสอนครูให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยการใช้ใบงานและการทดสอบแบบออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง

2) พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักเรียนพบว่า ก่อนเรียนนักเรียนเตรียมหนังสือและอุปกรณ์การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ระหว่างเรียนเข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียนและร่วมตอบคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หลังเรียนทำการบ้านทันทีหากทำไม่ได้ก็จะรอผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

3) ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์พบว่าก่อนเรียนผู้ปกครองช่วยเตรียมเทคโนโลยีและเตือนการเตรียมอุปกรณ์การเรียน กำกับการเข้าเรียนของลูกอยู่ในระดับมาก ระหว่างเรียนผู้ปกครองนั่งอยู่เป็นเพื่อนลูก และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะเรียนอยู่ในระดับมาก หลังเรียนช่วยลูกทำการบ้านและทบทวนบทเรียนอยู่ในระดับมาก

สุดตา ชูรัตน์ และอัมพร วัจนะ (2563) ได้ดำเนินการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์วิทยาการคำนวณ เรื่อง Debugging with Scrat สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พิงสายอนุสรณ์) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์ เรื่อง Debugging With Scrat (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์วิทยาการคำนวณก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์ เรื่อง Debugging With Scrat และจากการวิจัยพบว่า

1) ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์ ค่า E1/E2 เท่ากับ 80.83/81.44 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์วิทยาการค านวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์เรื่อง Debugging With Scrat สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยส าคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโดยใช้ห้องเรียนออนไลน์ เรื่อง Debugging With Scrat มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง

สุภาภรณ์ แผ่นโพน (2564) ได้ดำเนินการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Google Classroom ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ มีวัตถุประสงค์) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Google Classroom เรื่อง การบันทึกรายการค้าในสมุดบัญชีแยกประเภทสำหรับนักศึกษาระดับชั้นปวช.1 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับชั้นปวช.1 หลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Google Classroom เรื่อง การบันทึกรายการค้าในสมุดบัญชีแยกประเภท ซึ่งจากการวิจัย พบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ ก่อนและหลังการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Google Classroom มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Google Classroom อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

กิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน
การเรียนรู้แบบออนไลน์

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- ทักษะในการดำเนินการวิจัยทางการศึกษา
- ทศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการวิจัยในครั้งนี้ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ภายหลังจากการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการในขั้นตอนการวิจัยในส่วนต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

โดยในขั้นตอนนี้ แบ่งออกเป็น

1.1 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัย โดยศึกษาจาก

- 1.1 แผนการศึกษาแห่งชาติ
- 1.2 บทความทางวิชาการ
- 1.3 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
- 1.4 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
- 1.5 งานวิจัยภายในประเทศ และต่างประเทศ
- 1.6 เอกสารประกอบการเรียนการสอนด้านการวิจัยทางการศึกษา

และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

1.2 การสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ไปดำเนินการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา ในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

1.2.1 เป็นผู้สอนรายวิชาการวิจัยทางการศึกษาหรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ในระดับบัณฑิตศึกษา

1.2.2 มีประสบการณ์สอนในระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.2.3 สำเร็จการศึกษาด้านการวิจัยทางการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องในระดับปริญญาโทขึ้นไป

จำนวน 13 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียนในขั้นตอนต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดย

1. เป็นแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนามาจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในขั้นตอนที่ 1
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) และความเป็นปรนัยของข้อคำถาม เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัย สำหรับการปรับปรุงการใช้ภาษา ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพิจารณาความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในข้อคำถามการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน มาวิเคราะห์โดยวิธีการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) แบบการวิเคราะห์สารระบบ (Taxonomy Analysis) โดยผู้วิจัยกำหนดคำหลักเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

2. ยืนยันข้อมูล โดยใช้การประยุกต์เทคนิคเดลฟาย ใช้การหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอล์ (IR) โดยมีการแปลความหมาย ดังนี้

1. การแปลค่ามัธยฐาน

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับ มาก

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับ น้อย

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 ลงไป หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

(เพ็ญพร ไชยนาพงษ์ อ้างถึงในภูริ วงศ์วิเชียร, 2563)

2. ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน

ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน ผลที่ได้ไม่เกิน 1.00 หมายความว่าผู้ตอบมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน (เพ็ญพร ไชยนาพงษ์ อ้างถึงในภูริ วงศ์วิเชียร, 2563)

3. เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องความคิดเห็น

ตารางที่ 1 เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องความคิดเห็น

ค่าสถิติกรณีที่	ค่าพิสัยระหว่างควอล์ ไทล์ (IR)	ความแตกต่างระหว่าง ฐานนิยมกับมัธยฐาน	การพิจารณาความ สอดคล้อง
1	ไม่เกิน 1.50	ไม่เกิน 1.00	สอดคล้อง
2	ไม่เกิน 1.50	เกิน 1.00	ไม่สอดคล้อง
3	เกิน 1.50	ไม่เกิน 1.00	ไม่สอดคล้อง
3	เกิน 1.50	เกิน 1.00	ไม่สอดคล้อง

(จตุพงศ์ แก้วใส อ้างถึงในภูริ วงศ์วิเชียร, 2563)

การกำหนดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่าน การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

ผู้วิจัยนำข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มากำหนดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยประกอบด้วย

1. การบรรยายให้ความรู้

เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ดำเนินการโดยผู้สอนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัย ทั้งในรูปแบบการบรรยาย การยกตัวอย่าง การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา การอภิปรายแลกเปลี่ยนร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำในขณะเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

2. การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์

เป็นกิจกรรมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยในรูปแบบรายบุคคลหรือรูปแบบกลุ่ม โดยผู้สอนจะดำเนินการกำหนดกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ระเบียบวิธีวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและอื่นๆ เช่น การสืบค้นเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษารูปแบบหรือกระบวนการวิจัยที่ผู้เรียนสนใจ การตั้งชื่อเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย รวมถึงการดำเนินการวิจัย เป็นต้น

3. การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือกิจกรรม

เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดเกมหรือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ การฝึกการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การฝึกการสังเกตหรือการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงการทบทวนความรู้ต่างๆ ผ่านโปรแกรม เช่น kahoot หรือ Quizz

4. การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล

เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนดำเนินการปฏิบัติวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นรายบุคคล โดยเลือกประเด็นการวิจัยจากสถานการณ์ที่พบในขณะปฏิบัติหน้าที่การสอนในรายวิชาของตนในสถานศึกษาจริง โดยผู้สอนมีหน้าที่ในการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัยของแต่ละรายบุคคล เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียนผ่านประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยจริง

5. การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล

เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนนำผลการดำเนินการวิจัยของแต่ละรายบุคคลมาดำเนินการแลกเปลี่ยนรู้ถึงประสบการณ์ แนวทางทางการดำเนินการวิจัย ปัญหาอุปสรรค การแก้ปัญหา ตลอดจนรายงานการวิจัยของแต่ละรายบุคคล เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จากข้อสรุปที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 แล้วเสร็จ ผู้วิจัยนำกิจกรรมที่ออกแบบมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเมื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักศึกษารวม 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 25 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาคำอธิบายรายวิชา และแผนบริหารการสอน รายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
3. ร่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ

4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบคำถาม ความสอดคล้องของพฤติกรรมที่ต้องการวัด การใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา เพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

1. รูปแบบการทดลองแบบ The One – Shot cast study

ทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
-	X	O

โดย X คือ การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน
O คือ การทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การศึกษาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน
2. การทดสอบเปรียบเทียบคะแนน Posttest กับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดร้อยละ 70
3. การทดสอบเปรียบเทียบคะแนน Pretest กับคะแนน Posttest ของผู้เรียน

เกณฑ์การประเมินผล

ในการทดสอบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล ดังนี้

ช่วงคะแนน 80 – 100 หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับดีมาก (ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ได้ถูกต้องและเหมาะสม)

ช่วงคะแนน 70 – 79 หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับดี (ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แต่ยังไม่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งหมด)

ช่วงคะแนน 60 – 69 หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับปานกลาง (ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ได้เพียงบางส่วน)

ช่วงคะแนน 50 – 59 หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับน้อย (ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ได้เพียงเล็กน้อย)

ช่วงคะแนน 0 – 49 หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับต้องปรับปรุง (ผู้เรียนยังไม่มีมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภายหลังผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และดำเนินการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแล้วเสร็จ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักศึกษารวม 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 25 คน โดยใช้ในการสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง

เครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะของผู้เรียน
2. ร่างแบบประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. นำแบบประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบการใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา เพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้
 - + 1 หมายถึง เห็นด้วยว่า ประเด็นที่ประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าประเด็นที่ประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าประเด็นที่ประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
4. นำแบบประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการทดลองแบบ The One – Shot cast study

ทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
-	X	O

โดย X คือ การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน
O คือ การทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การศึกษาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน
2. การทดสอบเปรียบเทียบคะแนน Posttest กับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดร้อยละ 70

เกณฑ์การประเมินผล

ในการทดสอบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล ดังนี้
ช่วงคะแนน 80 – 100 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับดีมาก (ผู้เรียนสามารถเขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องและเหมาะสมในทุกประเด็นที่ประเมิน)

ช่วงคะแนน 70 – 79 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับดี (ผู้เรียนสามารถเขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องและเหมาะสมในทุกประเด็นที่ประเมิน แต่ยังไม่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งหมด)

ช่วงคะแนน 60 – 69 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับปานกลาง (ผู้เรียนสามารถเขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องและเหมาะสมในทุกประเด็นที่ประเมิน ได้เพียงบางส่วน)

ช่วงคะแนน 50 – 59 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับอยู่ในระดับน้อย (ผู้เรียนสามารถเขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องและเหมาะสมในทุกประเด็นที่ประเมิน ได้เพียงเล็กน้อย)

ช่วงคะแนน 0 – 49 หมายถึง ผู้เรียนมีทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ผู้เรียนยังไม่สามารถเขียนรายงานการวิจัย ได้ถูกต้องและเหมาะสมในทุกประเด็นที่ประเมิน)

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

เมื่อได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแล้วเสร็จ ภายหลังการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการในส่วนต่างๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 25 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 10 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสรุปผลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน มาวิเคราะห์โดยวิธีการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) แบบการวิเคราะห์สารระบบ (Taxonomy Analysis) โดยผู้วิจัยกำหนดคำหลักเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
2. ใช้การศึกษาความถี่ ร้อยละ ในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ขั้นตอนของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขั้นตอนการศึกษา	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ
การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	1. เพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารของสถาบันบัณฑิต	1. การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. การสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา 3. การยืนยันข้อมูล โดยใช้การ	1. เอกสารคู่มือวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ผู้สอนรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือ	- รูปแบบการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขั้นตอนการศึกษา	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ
	พัฒนศิลป์ ในระดับ รองคณบดี	ประยุกต์เทคนิค เดลฟาย	รายวิชาที่ เกี่ยวข้อง ใน ระดับ บัณฑิตศึกษา	
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ ของผู้เรียน หลักสูตร ประกาศนียบัตร วิชาชีพครู สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์	เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ ผู้เรียนภายหลังเรียนรู้ ผ่านระบบออนไลน์ที่ พัฒนา	การทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง การวิจัย เพื่อพัฒนาการ เรียนรู้	ผลการทดสอบ ผู้เรียนผู้เรียน หลักสูตร ประกาศนียบัตร วิชาชีพครู สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ ภาค เรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียน ที่ 1 จำนวน 25 คน	1. ผลการ เปรียบเทียบ คะแนน Posttest กับ เกณฑ์ มาตรฐานที่ กำหนดร้อยละ 70 2. ผลการ เปรียบเทียบ คะแนน Pretest กับ คะแนน Posttest ของ ผู้เรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขั้นตอนการศึกษา	จุดประสงค์	วิธีดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	เพื่อประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 25 คน	ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา	เพื่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา	การสัมภาษณ์ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา	ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน	ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 3 ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยทางการศึกษาของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

1.1 ผลการจำแนกผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการจำแนกผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

กลุ่มคำ	คำหลัก
- การให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นแนวทฤษฎี - การบรรยาย - การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ความรู้ที่หลากหลาย - การสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัย	การบรรยายให้ความรู้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- การบรรยายให้ความรู้และการศึกษาแบบกรณีศึกษา - จัดการเรียนรู้โดยเริ่มจากการสอนเนื้อหาวิจัยเบื้องต้นตามเนื้อหาที่กำหนดในมคอ.3 - การบรรยาย อภิปรายพร้อมยกตัวอย่าง - การสอนเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย - การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ - ผู้สอนจะมีการบรรยายให้ความรู้และให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน - การบรรยาย อภิปราย เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาวิจัยทางการศึกษา - การบรรยายให้ความรู้ทางด้านระเบียบวิธีวิจัย	
- การทำงานกลุ่มและนำเสนอผ่านออนไลน์ - การทำงานเป็นทีม - นักศึกษาได้ลงไปฝึกประสบการณ์ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ - การเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น - การค้นคว้าด้วยตนเองแบบรายบุคคลหรือกลุ่ม - การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - เน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน	การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันตามที่ผู้สอนมอบหมาย - มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยที่กำลังศึกษา - ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เจอ - การมอบหมายการดำเนินงานวิจัยเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม - การให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง - ให้นักศึกษาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ - การทำงานกลุ่ม - การให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติงานเดี่ยว และงานกลุ่ม และการค้นคว้าเพิ่มเติม	
- การเรียนรู้ผ่านเกม - การจัดการเล่นเกมท้ายชั่วโมงเพื่อทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาตลอดชั่วโมงเรียน - การสอนแบบ Active Learning - เกมหรือกิจกรรมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในการนำทักษะที่ดีของนักวิจัยไปใช้ - การนำนักวิจัยที่มีประสบการณ์หรือนักวิจัยรุ่นพี่มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ - การใช้เกมหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- การใช้กิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะของนักวิจัยทั้ง การสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล - การใช้ kahoot.it ในการทดสอบความรู้ของผู้เรียน - การทบทวนความรู้ผ่านโปรแกรมต่างๆ เช่น Quizz - การกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะวิจัยด้านต่างๆ - การกระตุ้นผู้เรียนในระหว่างเรียนด้วยการถามตอบ - การเสริมสร้างทักษะในการดำเนินวิจัยต้องมีภาระงาน กิจกรรม หรือเกมที่หลากหลาย	
- การปฏิบัติการวิจัยจริง - การเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการจัดทำรายงานการวิจัย - ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองทั้งในและนอกชั้นเรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง - การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning) - ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติการวิจัย - การปฏิบัติการดำเนินการวิจัยจริง - การกำหนดสถานการณ์หรือการศึกษาการดำเนินการวิจัยที่มีคุณภาพจากกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง - เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการปฏิบัติเป็นฐาน (Practice-based learning)	การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- การให้ผู้เรียนได้ฝึกทำวิจัยเป็นรายบุคคล - การมอบหมายสถานการณ์หรือเหตุการณ์ให้ผู้ฝึกการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย - ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง - จัดทำรายงานวิจัยตามรูปแบบทางการ 5 บท - มีการมอบหมายการดำเนินงานวิจัย - ให้ผู้เรียนจัดทำงานวิจัยเพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง - การมอบหมายงานที่มีลักษณะเป็นแบบฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง - ให้ผู้เรียนทำการวิจัยในสถานการณ์จำลอง - ฝึกทำวิจัยเป็นรายบุคคล	
- ใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกัน - การอภิปรายร่วมกันภายในชั้นเรียน - การนำข้อมูลที่เก็บได้มา วิเคราะห์หรืออภิปรายผล - เขียนข้อเสนอแนะ - การสะท้อนความคิด (Reflective thinking) - และการศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent study) มีการให้คำปรึกษารายบุคคล - การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด - การให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนในประเด็นวิจัยต่างๆ - แลกเปลี่ยนรู้ร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ - การนำเสนอและแลกเปลี่ยนผลการศึกษา - นำเสนอร่วมกันผ่านระบบออนไลน์	การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการวิจัยรายบุคคล

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- นำเสนอเค้าโครงงานวิจัยและร่วมวิพากษ์วิจารณ์ - แบ่งกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์ตัวอย่างงานวิจัยชั้นเรียน - การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชั้นเรียน - การนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นตัวอย่างและร่วมวิพากษ์ - นำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระบบออนไลน์ - การนำเสนอแลกเปลี่ยน โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำ	

ดังนั้นจากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาข้างต้น สามารถสรุปกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ได้ ดังตารางสรุปผลต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

กิจกรรม \ ความคิดเห็น	ผส. 1	ผส. 2	ผส. 3	ผส. 4	ผส. 5	ผส. 6	ผส. 7	ผส. 8	ผส. 9	ผส. 10	ผส. 11	ผส. 12	ผส. 13
1. การบรรยายให้ความรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
3. การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
4. การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓

จากผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ พบว่า กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ประกอบด้วย การบรรยายให้ความรู้, การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์, การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือกิจกรรม, การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล และการนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล

1.2 ผลการยืนยันกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method)

ตารางที่ 5 ผลการยืนยันข้อมูลกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) รอบที่ 1

รูปแบบการจัดการเรียนรู้	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. การบรรยายให้ความรู้	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือ กิจกรรม	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ภายหลังการสะท้อนผลการสัมภาษณ์โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) สอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 5 ทุกประเด็น

ตารางที่ 6 ผลการยืนยันข้อมูลกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) รอบที่ 2

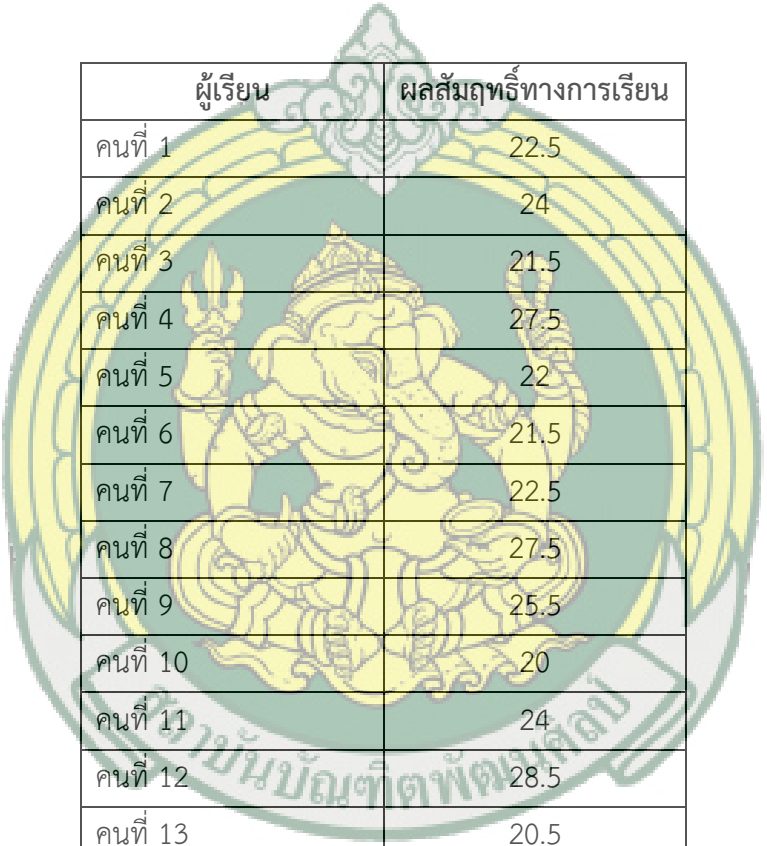
รูปแบบการจัดการเรียนรู้	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอล์ (IR)	ระดับความคิดเห็น	ความสอดคล้อง
1. การบรรยายให้ความรู้	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือ กิจกรรม	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็นรายบุคคล	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ภายหลังการสะท้อนผลการสัมภาษณ์โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi method) รอบที่ 2 สอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 5 ทุกประเด็น

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการ
เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนา

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการ
เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนา

ผู้เรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คนที่ 1	22.5
คนที่ 2	24
คนที่ 3	21.5
คนที่ 4	27.5
คนที่ 5	22
คนที่ 6	21.5
คนที่ 7	22.5
คนที่ 8	27.5
คนที่ 9	25.5
คนที่ 10	20
คนที่ 11	24
คนที่ 12	28.5
คนที่ 13	20.5
คนที่ 14	23
คนที่ 15	21.5
คนที่ 16	23.5
คนที่ 17	24
คนที่ 18	21.5
คนที่ 19	21
คนที่ 20	20

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ผู้เรียน	คะแนนสอบ
คนที่ 21	24
คนที่ 22	26
คนที่ 23	19
คนที่ 24	22
คนที่ 25	22.5

จากตารางที่ 7 พบว่า มีผู้เรียนจำนวน 21 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม (30) คือมีคะแนนมากกว่า 21 คะแนน โดยมีผู้เรียนที่มีคะแนนเท่ากับคะแนนมาตรฐานที่ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน และมีผู้เรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 3 คน

2.2 ผลการทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูล

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนน	X	SD	Kolmogorov-Smirnov	Sig.
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน	23.02	2.47	0.728	0.664

$P < .01$

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ที่ระดับนัยสำคัญ .01

2.3 ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ร้อยละ 70 ในระดับดีขึ้นได้ ผลการทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	t	df	sig (2-tailed)
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน	25	23.02	2.47	4.092	24	.000

$P < .01$

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.02

ตอนที่ 3 ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3.1 ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตารางที่ 10 ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้เรียน (คนที่)	การ เลือก ประเด็น ปัญหา ในการ วิจัย (3)	การตั้ง ชื่อ งานวิ จัย (3)	การอ้าง ความสำคัญ ในการ ดำเนินการ วิจัย (3)	การ กำหนด วัตถุ ประสงค์ การวิจัย (3)	การกำหนด ขอบเขตการ วิจัย (3)	การ นิยาม คำศัพท์ (3)	การระบุ ประโยชน์ ของ การ วิจัย (3)	การศึก ษา ทบทวน เอกสาร และ วรรณก กรรม (3)	การ เขียน วิธีดำน เนินการ วิจัย (3)	การ แสดง ผลการ วิเคราะห์ ข้อมูล (3)	การสรุป ผลการวิจัย (3)	การ อภิปราย ผลการวิจัย (3)	การให้ ข้อเสนอ แนะ (3)	การ อ้างอิง (3)	รวม 42
1	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	36
2	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32
3	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	36
4	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40
5	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	36
6	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32
7	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32
8	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40
9	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	39
10	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	29
11	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32
12	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40
13	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28
14	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32
15	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	36
16	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ผู้เรียน (คนที่)	การ เลือก ประเด็น ปัญหา ในการ วิจัย (3)	การตั้ง ชื่อ งานวิ จัย (3)	การอ้าง ความสำคัญ ในการ ดำเนินการ วิจัย (3)	การ กำหนด วัตถุประสงค์การ วิจัย (3)	การกำหนด ขอบเขตการ วิจัย (3)	การ นิยาม คำศัพท์ (3)	การระบุ ประโยชน์ของ การ วิจัย (3)	การศึก ษา ทบทวน เอกสาร และ วรรณก กรรม (3)	การ เขียน วิธีดำนเ ินการ วิจัย (3)	การ แสดงพ ผลการ วิเคราะห์ข้อมูล (3)	การสรุป ผลการวิจัย (3)	การ อภิปราย ผลการวิจัย (3)	การให้ ข้อเสนอ แนะ (3)	การ อ้างอิง (3)	รวม 42
17	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	39
18	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	36
19	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	29
20	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	29
21	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	39
22	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40
23	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28
24	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32
25	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	32

จากตารางที่ 10 พบว่า มีผู้เรียนจำนวน 21 คน ที่มีทักษะในการดำเนินการวิจัยมากกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม (42) คือ มีคะแนนมากกว่า 29.4 คะแนน และมีผู้เรียนที่มีผลการประเมินทักษะต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 4 คน

3.2 ผลการทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูล

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนน	$\bar{X}$	SD	Kolmogorov-Smirnov	Sig.
ผลการประเมินทักษะในการ ดำเนินการวิจัย	34.24	4.17	1.12	0.160

$P < .01$

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ที่ระดับนัยสำคัญ .01

3.3 ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ร้อยละ 70 ในระดับดีขึ้นได้ ผลการทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	t	df	sig (2-tailed)
ผลการประเมินทักษะ ในการดำเนินการวิจัย	25	34.24	2.47	5.81	24	.000

$P < .01$

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 หมายความว่า ทักษะในการดำเนินการวิจัยของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.24

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

ตารางที่ 13 ผลการจำแนกผลการสัมภาษณ์การศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัย
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

กลุ่มคำ	คำหลัก
- รูปแบบการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยให้แก่ผู้เรียน - การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัย ผ่านกิจกรรมแบบรายบุคคลและรูปแบบกลุ่ม - กิจกรรมมีส่วนช่วยสร้างความเข้าใจ และทักษะให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี - มีความเข้าใจและมีทักษะในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย รวมถึงการเขียนงานวิจัยในหัวข้อต่างๆ เพิ่มมากขึ้น - ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดำเนินการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น - รูปแบบการเรียนรู้สร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยได้เป็นอย่างดี - ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดและวิธีวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น - รูปแบบการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและขั้นตอนในการวิจัยได้ดี - ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น	เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- เกมหรือกิจกรรมที่กำหนดก็ช่วยเชื่อมโยงให้เห็นทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น - ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวเนื้อหาการเรียนรู้ด้านการวิจัยแนวทางการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น - ผู้เรียนสามารถดำเนินการและเขียนรายงานการวิจัยด้วยตนเองได้ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น - รูปแบบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและช่วยเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียนได้ดี - ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจระเบียบวิธีวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยในแต่ละบท ในแต่ละหัวข้อเพิ่มมากขึ้น - รูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี - กิจกรรมที่ใช้มีความเหมาะสม ช่วยทำให้เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยตลอดจนองค์ประกอบต่างๆ ในรายงานเพิ่มมากขึ้น - การตรวจและแนะนำงานของแต่ละบุคคลของผู้สอนก็ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น - มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ มากขึ้น - ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- เกมหรือกิจกรรมเช่นการตั้งคำถาม การเล่น Kahoot ก็ช่วยทำให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปเพิ่มขึ้น - กิจกรรมที่กำหนดช่วยสร้างความเข้าใจ และทักษะให้แก่ผู้เรียนได้ดี - ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวทางการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น - รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพิ่มมากขึ้น - กิจกรรมและเกมที่ใช้มีส่วนช่วยในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เสริมสร้างทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย - เข้าใจแนวทางการทำ การเขียน และขั้นตอนต่างๆ เข้าใจรูปแบบการเขียนมากขึ้น	
- กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มีลำดับการเรียนรู้ที่ดี และสัมพันธ์กัน - ช่วยทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและช่วยกระตุ้นความต้องการการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น - กิจกรรมที่ผู้สอนใช้ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน - กิจกรรมที่กำหนดก็ไม่น่าเบื่อช่วยทำให้เกิดการทำงานกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองต่างๆ ระหว่างกัน - รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม มีลำดับของการเรียนรู้ที่ดี	สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนใช้ช่วยสร้างความสนใจ ความใส่ใจ และความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนได้ดี - เกมต่างๆ ก็มีความสนุกสนานและชวนให้คิด วิเคราะห์ในประเด็นหรือโจทย์ที่ผู้ได้กำหนดขึ้น - กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนดำเนินการสอนสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการวิจัยให้แก่ผู้เรียนได้ดี	
- มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ภายในชั้นเรียนและกับผู้สอนเพิ่มมากขึ้น - ช่วยทบทวนการเรียนรู้เกี่ยวกับรายวิชาวัดและ ประเมินผลการศึกษาในการสร้างและหาคุณภาพ ของเครื่องมือให้แก่ผู้เรียน - เกิดการทำงานกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความรู้ และมุมมองต่างๆ ระหว่างกัน - มีโอกาสเห็นมุมมองและแนวทางการเขียนของ เพื่อนคนอื่นๆ มากขึ้น - กิจกรรมที่มอบหมายช่วยทบทวนความรู้ใน รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	สร้างโอกาสในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ การทบทวนความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- กิจกรรมต่างๆ ที่เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ทั้ง การถาม-ตอบ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การ เล่นเกม และการได้ลงมือปฏิบัติทำให้ผู้เรียนรู้สึก ว่าการเรียนรู้ง่ายขึ้น - มีความรู้สึกว่าเนื้อหาการวิจัยไม่ยากเกินไป - กิจกรรมหรือเกมช่วยผ่อนคลายระหว่างเรียนรู้ - การเรียนรู้มีความผ่อนคลาย - ช่วยให้ผู้เรียนมีความผ่อนคลาย	สร้างความสนุกสนาน และความผ่อนคลายใน การเรียนรู้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กลุ่มคำ	คำหลัก
- การเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ - ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าเนื้อหาการวิจัยไม่ยากเกินไป - ช่วยทำการเรียนไม่เครียดและช่วยให้กลับมา มีสมาธิในการเรียน - กิจกรรมและเกมมีส่วนสร้างความผ่อนคลาย และความสนุกสนานในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน - เนื้อหาที่เรียนไม่ยากอย่างที่คิด - การลงมือปฏิบัติในการทำวิจัยจริงก็ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการทำวิจัยในการประกอบวิชาชีพ คร่งง่ายขึ้น 7 - ช่วยทำให้การเรียนรู้ผ่อนคลายมีความสนุกสนาน - ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำวิจัยและการเขียนงานวิจัยในทิศทางที่ดีขึ้น 8 - สร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	9

ดังนั้นจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ดังตารางสรุปผลต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ผลการศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

กิจกรรม \ ความคิดเห็น	ผร. 1	ผร. 2	ผร. 3	ผร. 4	ผร. 5	ผร. 6	ผร. 7	ผร. 8	ผร. 9	ผร. 10
1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้		✓			✓	✓	✓		✓	✓
3. สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการทบทวนความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการวิจัย	✓		✓	✓		✓	✓			✓
4. สร้างความสนุกสนานและ ความผ่อนคลายในการเรียนรู้	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

จากผลการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนาพบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีส่วนเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และสร้างความสนุกสนานและความผ่อนคลายในการเรียนรู้

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผล

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่าน การเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มี วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผ่าน การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 3. เพื่อประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และ 4. เพื่อศึกษา ทักษะการคิดของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ พัฒนา

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนากิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่าน การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ได้แก่ ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา ในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ที่มีคุณสมบัติ ตามที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 15 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินทักษะใน การดำเนินการวิจัยทางการศึกษา และศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักศึกษารวม 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 ห้องเรียนที่ 1 จำนวน 25 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ แบบประเมิน

ทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และแบบสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่ผ่านการประเมินความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเป็นปรนัยจากผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. กิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ประกอบด้วย

1.1 การบรรยายให้ความรู้

เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ดำเนินการโดยผู้สอนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัย ทั้งในรูปแบบการบรรยาย การยกตัวอย่าง การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา การอภิปรายแลกเปลี่ยนร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำในขณะเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

1.2 การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์

เป็นกิจกรรมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยในรูปแบบรายบุคคลหรือรูปแบบกลุ่ม โดยผู้สอนจะดำเนินการกำหนดกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ระเบียบวิธีวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและอื่นๆ เช่น การสืบค้นเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษารูปแบบหรือกระบวนการวิจัยที่ผู้เรียนสนใจ การตั้งชื่อเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย รวมถึงการดำเนินการวิจัย เป็นต้น

1.3 การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือกิจกรรม

เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดเกมหรือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ การฝึกการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การฝึกการสังเกตหรือการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงการทบทวนความรู้ต่างๆ ผ่านโปรแกรม เช่น kahoot หรือ Quizz

1.4 การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็น

รายบุคคล

เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนดำเนินการปฏิบัติวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นรายบุคคล โดยเลือกประเด็นการวิจัยจากสถานการณ์ที่พบในขณะปฏิบัติหน้าที่การสอนในรายวิชาของตนในสถานศึกษาจริง โดยผู้สอนมีหน้าที่ในการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัยของแต่ละรายบุคคล เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียนผ่านประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยจริง

1.5 การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล

เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนนำผลการดำเนินการวิจัยของแต่ละรายบุคคลมาดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงประสบการณ์ แนวทางทางการดำเนินการวิจัย ปัญหาอุปสรรค การแก้ปัญหา ตลอดจนรายงานการวิจัยของแต่ละรายบุคคล เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

3. ผลการประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 หมายความว่า ทักษะในการดำเนินการวิจัยของผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป

4. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า

4.1 เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย

ทั้งนี้ผู้เรียนได้มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ภายหลังการเรียนผ่านรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนา ว่า รูปแบบการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัย รวมถึงการเขียนงานวิจัยให้แก่ผู้เรียน ผ่านกิจกรรมแบบรายบุคคลและรูปแบบกลุ่มเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เกมหรือกิจกรรมที่กำหนดมีส่วนช่วยสร้างเชื่อมโยงให้เห็นถึงทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น

4.2 สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

ผู้เรียนได้มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ภายหลังการเรียนผ่านรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนา ว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม มีลำดับของการเรียนรู้ที่ดี กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนใช้ช่วยสร้างความสนใจ ความใส่ใจ และความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนได้ดี ทั้งนี้เกมต่างๆ ก็มีความสนุกสนานและชวนให้คิดวิเคราะห์ในประเด็นหรือโจทย์ที่ผู้ได้กำหนดขึ้น

4.3 สร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ผู้เรียนได้มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ภายหลังการเรียนผ่านรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนา ว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นช่วยสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนภายในชั้นเรียนและกับผู้สอนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยทบทวนความรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยให้แก่ผู้เรียน

4.4 สร้างความสนุกสนานและความผ่อนคลายในการเรียนรู้

ผู้เรียนได้มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ภายหลังการเรียนผ่านรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนา ว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ทั้งการถาม-ตอบ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเล่นเกม และการได้ลงมือปฏิบัติทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้ง่ายขึ้น เนื้อหาการวิจัยไม่ยากเกินไป กิจกรรมหรือเกมช่วยผ่อนคลายและสร้างความสนุกสนานระหว่างเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ สำหรับผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยที่พบในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ประกอบด้วย

1.1 การบรรยายให้ความรู้

กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้เป็นกิจกรรมในการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัย ผ่านการบรรยาย การยกตัวอย่าง การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา และการอภิปรายแลกเปลี่ยนร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำในขณะเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เป็นเพราะการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น การบรรยายให้ความรู้โดยผู้สอนถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการเรียนรู้ โดยผู้สอนต้องมีการจัดกรรมเสริมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและเสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ วิทยา วาโยและคณะ (2563) ที่ได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์รูปแบบ Massive Open Online Courses: MOOC ที่เป็นรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งเป็น ห้องเรียนออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าเรียนในสาขาที่ตนเองต้องการพัฒนาโดยมีองค์ประกอบ คือ วิดีโอการสอนบรรยายเนื้อหาและการยกตัวอย่างประกอบ เอกสารการสอนแบบออนไลน์ การตอบโต้แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การประเมินผลการเรียน และการทดสอบ

1.2 การมอบหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์

กิจกรรมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยให้แก่ผู้เรียนทั้งในรูปแบบรายบุคคลหรือรูปแบบกลุ่ม โดยผู้สอนจะดำเนินการกำหนดกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ระเบียบวิธีวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและอื่นๆ เช่น การสืบค้นเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษารูปแบบหรือกระบวนการวิจัยที่ผู้เรียนสนใจ การตั้งชื่อเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย รวมถึงการดำเนินการวิจัย เป็นต้น เป็นเพราะว่า การเรียนรู้ด้านการวิจัยผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะต้องมีการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการวิจัย มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนภายในชั้นเรียน และสามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยของตนเองต่อไปได้ สอดคล้องกับ อนุสร หงษ์ขุนทด (2564) ที่ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนออนไลน์ รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) โดยที่ผู้สอนปล่อยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจากประสบการณ์ของตนเอง โดยการผสมผสานระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

1.3 การเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยผ่านเกม หรือกิจกรรม

เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดเกมหรือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ การฝึกการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การฝึกการสังเกตหรือ

การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงการทบทวนความรู้ต่างๆ ผ่านโปรแกรม เช่น kahoot หรือ Quizz เป็นเพราะว่า การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้นผู้สอนควรมีการสอดแทรกเกมหรือกิจกรรมในระหว่างการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ สร้างความผ่อนคลาย และลดความเบื่อหน่าย ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ เกมหรือกิจกรรมต่างๆ ยังช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านการวิจัยได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย สอดคล้องกับ เจริญ ภูวิจิตร (2564) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพว่า ผู้สอนต้องออกแบบการสอนที่น่าสนใจ เพื่อแรงจูงใจในการเรียนและการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญทั้งในรูปแบบการสอนแบบตัวต่อตัวหรือการสอนออนไลน์ ดังนั้นการทำให้นักเรียนตั้งใจขณะเรียนออนไลน์มากขึ้นนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์ ความต้องการของผู้เรียน เพื่อออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ ตลอดจนการหากิจกรรมการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาทางเทคนิคที่เหมาะสม ใช้เทคนิคการสอนอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน

1.4 การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยผ่านการปฏิบัติการวิจัยเป็น

รายบุคคล

ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนดำเนินการปฏิบัติวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นรายบุคคล โดยเลือกประเด็นการวิจัยจากสถานการณ์ที่พบในขณะปฏิบัติหน้าที่การสอนในรายวิชาของตนในสถานศึกษาจริง โดยผู้สอนมีหน้าที่ในการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัยของแต่ละรายบุคคล เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียนผ่านประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยจริง เป็นเพราะว่า การสอนผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนไม่ควรเน้นการบรรยายให้ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ควรมีการให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับไปดำเนินการปฏิบัติในสถานการณ์จริง เป็นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์และสร้างความชัดเจนในการดำเนินการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยให้แก่ผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ Aksorn (2562) ที่ได้กล่าวถึงเทคนิคในการสอนออนไลน์ที่ดีว่าเทคนิคของการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ คือการปล่อยให้ผู้เรียนศึกษาแง่มุมที่ตนเองสนใจในวิชาที่กำหนด โดยคุณครูเป็นผู้ที่คอยควบคุมให้ผู้เรียนส่งงานหรือสิ่งที่ศึกษาได้กลับมา ผู้เรียนจะรู้สึกสนุกไปกับการเรียนรู้ เพราะมีอิสระในการเลือกแง่มุมที่ตนเองสนใจ และเจริญ ภูวิจิตร (2564) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพว่าผู้สอนควรใช้ประโยชน์จากการทำงานทั้งแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว โดยมีการผสมผสานที่ดีของงานกลุ่มและงานเดี่ยวเป็นวิธีที่ดี ที่จะทำให้นักเรียนว่าการเรียนรู้ออนไลน์นั้นประสบความสำเร็จ รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายนี้จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน และสอนพวกเขาถึงความสำคัญของการบรรลุเป้าหมายการทำงานกลุ่มและการสร้างความสำเร็จส่วนบุคคล

1.5 การนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคล

เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสนำผลการดำเนินการวิจัยของแต่ละรายบุคคลมาแลกเปลี่ยนรู้ถึงประสบการณ์ แนวทางทางการดำเนินการวิจัย ปัญหาอุปสรรค การแก้ปัญหา ตลอดจนรายงานการวิจัยของแต่ละรายบุคคล เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นเพราะว่าในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนถือเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยสร้างมุมมองและประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยการแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินการวิจัย ปัญหา อุปสรรค หรือวิธีการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำจะช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองและประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยเพิ่มมากขึ้นกว่าการเรียนรู้ปกติ สอดคล้องกับ เจริญ ภูวจิตร (2564) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพว่าผู้สอนต้องมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้สื่อสารกันระหว่างที่เรียนออนไลน์ โดยการให้พวกเขาทำโปรเจกต์ หรือมอบหมายงานให้ทำร่วมกัน ผ่านกระดานสนทนาหรือการประชุมออนไลน์ ก็จะช่วยให้ผู้เรียนได้สื่อสารกันและรู้สึกเหมือนอยู่ในห้องเรียนจริงๆ ซึ่งถือเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมที่ดี รวมถึง กาญจนา เจริญสี (2563) ที่ได้กล่าวถึงหลักการสอนออนไลน์ที่ดีนั้นผู้สอนควรยอมรับความสามารถและความคิดที่แตกต่างกัน ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งย่อมมีความคิดเห็น และแนวทางในการแก้ปัญหาที่ต่างกันเป็นเรื่องธรรมดา ผู้สอนไม่ควรชี้ชัดทางเดียวของคำตอบหรือวิธีเดียวในการแก้ปัญหา แต่ควรใช้เหตุผลและการอภิปรายร่วมกันจะทำให้ได้หนทางวิธีแก้ไขและสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย ดังนั้น ความหลากหลายของรูปแบบของคำตอบและวิธีการ จึงเป็นเครื่องประจักษ์ที่สำคัญของการสอนออนไลน์

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่พัฒนาสูงกว่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 เป็นเพราะว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น ผู้สอนเริ่มจากการบรรยายให้ความรู้ด้านการวิจัยจากนั้น และเมื่อผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาในแต่ละเนื้อหาแล้วนั้นผู้ได้มีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยให้แก่ผู้เรียนเพิ่มเติมในรูปแบบรายบุคคลหรือรูปแบบกลุ่ม มีการสอดแทรกกิจกรรมหรือเกมที่ช่วยสร้างความผ่อนคลายและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ การมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติการวิจัยจริงในสถานการณ์การสอนจริงของตนเองนั้น โดยมีผู้สอนตรวจสอบและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์ตรงในการดำเนินการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ ภิญโญ วงษ์ทอง (2564) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ ขั้นเตรียมการและวางแผน ขั้นดำเนินการและกำกับติดตาม ขั้นประเมินและสะท้อนผล และประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก

3. ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานั้นช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัย ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ช่วยสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และสร้างความสนุกสนานและความผ่อนคลายในการเรียนรู้ เป็นเพราะว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น ผู้สอนได้มีการจัดระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ของผู้เรียนโดยมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ จากการบรรยายให้ความรู้ของผู้สอนและงานที่มอบหมาย รวมถึงการปฏิบัติการวิจัยจากสถานการณ์จริงเป็นรายบุคคล นอกจากนี้การที่ผู้สอนได้มีการสอดแทรกกิจกรรมและเกมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ พร้อมสร้างความสนุกสนานก็ช่วยให้ผู้เรียนมีความผ่อนคลายในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยรายบุคคลก็เป็นการสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนรู้ระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มุมมองและประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ พัชรีย์ สวนแก้ว (อ้างถึงในภุรี วงศ์วิเชียร, 2560) ได้กล่าวว่า การเกิดและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ถ้าหากมีเหตุการณ์ใดหรือบุคคลใดทำให้เกิดความพอใจหรือประทับใจแก่เรา เราก็มักมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าหากเหตุการณ์ใดหรือบุคคลใดนำมาซึ่งความทุกข์ ความโศกเศร้า หรือความเจ็บปวด ก็จะทำให้เรามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น และแพรวภัทร ยอดแก้ว (2560) ได้กล่าวถึงการเกิดทัศนคติเกิดจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Social environment) ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีต่อกัน และกัน เช่น การเปิดรับข่าวสาร กลุ่ม และบรรทัดฐานของกลุ่ม สภาพการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคล และประสบการณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะการวิจัยให้แก่ผู้เรียนได้ ดังนั้นผู้สอนที่มีการสอนผ่านระบบออนไลน์ควรมีการนำกิจกรรมที่ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางในการปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของตนเองต่อไป
2. สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ควรมีการนำข้อสรุปของผู้วิจัยไปเป็นแนวทางทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของผู้สอนในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้เรียนต่อไป
3. ในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ผู้สอนจะต้องมีการกำหนดกิจกรรมหรือเกมที่เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละส่วนก่อนเริ่มการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองนำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ไปทดลองใช้กับการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้านวิชาชีพครูเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
2. ควรมีการเก็บรวบรวมความคิดเห็นของผู้สอนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่พัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

กาญจนา เจริญศิริ. 2563. การสอนออนไลน์. ออนไลน์.

<https://www.nu.ac.th/wp-content/uploads/2020/05/TeachOnline-04-2020.pdf>.

สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565.

กรุงเทพธุรกิจ. 2564. การเรียนยุค 'New normal' เปิดพื้นที่สร้าง 'Passion' เรียนรู้ตลอดชีวิต. ออนไลน์.

<https://www.bangkokbiznews.com/social/948474>. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565.

_____. 2564. “ทัศนคติ” ความหมาย และความสำคัญ. ออนไลน์.

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/109397>. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2565.

คณะบริหารธุรกิจและวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ. 2563. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์. มหาวิทยาลัยพายัพ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2564. 6 เคล็ดลับในการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ. ออนไลน์.

<https://www.chula.ac.th/news/40851/>. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565.

เจริญ ภูวจิตร. 2564. การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล. ออนไลน์.

<http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20210827.pdf>. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2565.

เชิดศักดิ์ ไอรณนิรัตน์. 2562. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน online. ออนไลน์.

http://www.cotmes.net/wp-content/uploads/2020/10/682_Online-teaching-รศ.ดร.นพ.เชิดศักดิ์-ไอรณนิรัตน์.pdf. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565.

ณัฐธินา ดิษยนิช. 2564. ข้อดี และ ข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์. ออนไลน์

<https://www.gotoknow.org/posts/693749>. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2565.

ดร.ณนภา นาชัยฤทธิ. 2562. การพัฒนาการเรียนการสอนบนบทเรียนออนไลน์ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ แบบกรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาครู. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธนพรรณ ทรัพย์ขนาดล. 2554. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบนบทเรียนออนไลน์ ของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. Veridian E-Journal SU Vol.4 No.1 May - August 2011.

นันทชกรณ พฤกษ์เรืองกิจ. 2561. ทัศนคติต่อการเข้าศึกษาในโครงการรัสเซียศึกษาของนักศึกษา ปีการศึกษา 2561. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัสเซียศึกษา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภิญโญ วงษ์ทอง. 2564. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วารสารรัชภาคย์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 43 พฤศจิกายน - ธันวาคม 2564. หน้า 101 – 117.

- ภุริ วงศ์วิเชียร. 2560. การพัฒนาทักษะและทัศนคติในการเรียนรู้ด้านการวิจัย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน. วารสารสถาบันวิจัยพัฒนธรรม ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - มิถุนายน 2560 หน้า 49 - 60.
- ภุณิศา แก้วสะอาด. 2561. ทัศนคติและกระบวนการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อความเครียดในการทำงานของ ผู้บริหารระดับกลางกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอก การจัดการทั่วไป. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปริญดา แจ่มสุข. 2564. 7 ข้อคิด สอนออนไลน์ให้สนุก เคล็ดลับดีๆ จากอาจารย์สาธิตจุฬาฯ. ออนไลน์ <https://www.chula.ac.th/highlight/51722/>. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565.
- ปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และวรากรณ์ แสงเที่ยง. 2563. การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์. รวม บทความวิจัย การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พระมหาจักรพล สิริธโร. 2564. การศึกษาในยุค New Normal. Journal of Modern Learning Development. ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 ประจำเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2564. หน้า 346 - 356.
- พีรพร กาญจนอุทัยศิริ. 2564. การพัฒนาการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom รายวิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการตลาด. ออนไลน์. https://www.m-bac.ac.th/attachments/download/?attach_id=263192. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. 2560. ทัศนคติหรือเจตคติ (Attitude). ออนไลน์ <https://www.gotoknow.org/posts/280647>. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565.
- มณีนุสา สุราช. 2559. การวิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- มูหามัดรุษานี บากา. 2554. การบูรณาการสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 สำหรับโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา อิสลามศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รินทร์ณฐา บวรวัชรเศรษฐ์ และวรางคณา โสมะนันท์. 2564. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนช่วง สถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. วารสารวิจัยและพัฒนา การศึกษาพิเศษ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2564. หน้า 121 - 135.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. 2563. การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal. ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตร และการเรียนรู้. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.

- วิไลภรณ์ คำมัน และสำราญ มีแจ้ง. 2564. การจัดการเรียนรู้ยุค New Normal วิธีชีวิตใหม่ ความท้าทายของครูไทย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2564. หน้า 7 – 19.
- วิกิพีเดีย. 2561. **ทัศนคติ**. ออนไลน์. <https://th.wikipedia.org/wiki/ทัศนคติ>. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2565.
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, ฉัตรสุตา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. 2563. การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 ปีที่14 ฉบับที่34 พฤษภาคม-สิงหาคม2563. หน้า 285 – 298.
- สุดตา ชูรัตน์ และอัมพร วัจนะ. 2563. ผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนออนไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์วิทยาการคำนวณ เรื่อง Debugging with Scrat สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทุ่งครุ (พึงสายอนุสรณ์). การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 7 ประจำปี 2563. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สุริยะใส กตะศิลา. 2563. เปิดมุมมอง ข้อดี-ข้อเสีย เรียนออนไลน์ให้เท่าทัน การศึกษายุค New normal. ออนไลน์. <https://www2.rsu.ac.th/sarnrangsit-online-detail/Article-online%20learning>. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2565.
- สุวัฒน์ บันลือ. 2561. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ออนไลน์. <https://rerujournal.reru.ac.th/wp-content/uploads/2018/03/OK-27-สุวัฒน์-บรรลือ.pdf>. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2564. รูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่. ออนไลน์. <https://learningdq-dc.ku.ac.th/course/?c=3&l=3>. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565.
- อนุสร หงส์ขุนทด. 2564. New Normal เพื่อการจัดการเรียนการสอนหลังวิกฤต Covid-19. ออนไลน์. <http://krukob.com/web/news-10>. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565.
- The Bangkok Insight. 2563. New Normal การศึกษาไทย กับ 4 รูปแบบใหม่การเรียนรู้. ออนไลน์. <https://www.thebangkokinsight.com/news/business/367124>. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2565.

รายชื่อผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาในการสัมมนาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและ
ทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

1. รศ.ดร.อัจฉรา ประเสริฐสิน อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รศ.ดร.จิตรวิมล แสงเลิศอุทัย อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3. ผศ.ดร.ชนิดา มิตรานันท์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผศ.ดร.พิมพ์วิมล สุวรรณโณ ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
5. ผศ.ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
6. ผศ.ดร.รุ่งฤดี กล้าหาญ อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. ผศ.ดร. พล เหลืองรังษี อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
8. ผศ.ดร.จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
9. ดร.สรียา โชติธรรม ประธานสาขาวิจัยและประเมินการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
10. ดร.รวีวรรณ กลิ่นหอม อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยเซนจอน
11. ดร.มยุรี เสือคำราม อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
12. ดร.อธิคุณ สันธนาปัญญา อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยเซนจอน

13. ดร.อรรถัย เจริญสิทธิ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1. ผศ.ดร.จริยา ตะลั่งวิทย์	หัวหน้าภาควิชาการศึกษา คณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ผศ.ดร.ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง	อาจารย์ประจำภาคศึกษาทั่วไป คณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. ดร.กัลยาณี ยังสังข์	วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง

ตารางที่ 15 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ปัจจุบันท่านมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา อย่างไร	1	1	1	3	1.00
2. กิจกรรมที่ท่านนำมาใช้ในการจัดการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา เป็นกิจกรรมลักษณะอย่างไร	1	1	1	3	1.00
3. หากท่านมีการสอนรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ผ่านระบบออนไลน์ ท่านจะนำกิจกรรมลักษณะใดมาใช้ในการจัดการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
4. ท่านคิดว่ากิจกรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัยทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ควรเป็นกิจกรรมใด หรือมีลักษณะอย่างไร	1	1	1	3	1.00
5. ท่านคิดว่ากิจกรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างทักษะในการดำเนินการวิจัยทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ผ่านระบบออนไลน์ ควรเป็นกิจกรรมใด หรือมีลักษณะอย่างไร	1	1	1	3	1.00
6. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัยผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 16 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ผลการพิจารณาจาก ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อแนวทางการบริการสถานศึกษาของผู้บริหาร โดยเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่และครูภายในโรงเรียนบางส่วน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณหรือการวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะเหตุใด จงอธิบายอย่างละเอียด	1	1	1	3	1.00
2. หากท่านต้องการออกแบบการวิจัยเพื่อทดลองใช้นวัตกรรมที่ท่านพัฒนาขึ้นใหม่ โดยสุ่มห้องเรียนจากรายวิชาที่ท่านสอนทั้งหมดจำนวน 4 ห้องมาทดลองใช้นวัตกรรม ทั้งนี้ท่านต้องการเปรียบเทียบคะแนนของห้องที่ทดลองใช้นวัตกรรมกับห้องที่ไม่ได้ใช้ และเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ท่านจะใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองรูปแบบใด จึงจะเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว	1	1	1	3	1.00
3. ชูใจต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปี 3 ของมหาวิทยาลัย A จำนวน 50 คน จึงดำเนินการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ และใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ท่านเห็นด้วยกับการกระบวนกรเก็บรวบรวมข้อมูลของชูใจหรือไม่ หรือมีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขส่วนใด จงอธิบายให้ชัดเจน	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
4. ออมเป็นครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 มีความประสงค์ที่จะดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน 1 เรื่อง เมื่อสำรวจปัญหาแล้วพบสภาพปัญหาต่างๆ ดังนี้ - นักเรียนชั้น ม.3 จำนวน 2 คน จำสูตรสถิติต่างๆ ไม่ได้ - นักเรียนชั้น ม. 4 จำนวน 1 คน ซึมเศร้าเนื่องจากพัวพันกับคนรัก - นักเรียนในชั้น ม.1 คนหนึ่ง ชอบพูดจาลามกภายในห้องเรียน - นักเรียนชั้น ม.5 จำนวน 3 คน ไม่เข้าใจเกี่ยวกับการหาค่ากลางของข้อมูลทางสถิติ - นักเรียนชั้น ม.4 จำนวน 3 คน มีปัญหาเกี่ยวกับการแก้โจทย์สมการ ทำให้การเรียนการสอนล่าช้า หากท่านเป็นอม ท่านจะเลือกประเด็นใดที่เหมาะสมที่สุดเพียง 1 ประเด็น มาดำเนินการวิจัย และเหตุใดจึงไม่เลือกประเด็นอื่น จงอธิบายอย่างละเอียดในแต่ละประเด็นทุกประเด็น	1	1	1	3	1.00
5. แจ้เป็นครูสอนวิชานาฏศิลป์ เมื่อสอนไปได้ระยะหนึ่งพบว่านักเรียนจำนวน 3 คน ไม่สามารถปฏิบัติท่ารำที่ตนสอนไปได้ จึงดำเนินการใช้แบบทดสอบเพื่อศึกษาสาเหตุของผู้เรียนทั้ง 3 คน เมื่อได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุแล้ว จึงวางแผนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยปรับการเรียนการสอนเป็นการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เมื่อดำเนินการแก้ไขเป็นเวลา 2 สัปดาห์ พบว่าผู้เรียนยังปฏิบัติท่ารำไม่ได้เหมือนเดิม จึงสรุปผลการวิจัยว่าไม่สามารถแก้ไขผู้เรียนได้ ในฐานะที่ท่านได้ผ่านการเรียนการวิจัยเพื่อพัฒนาการ	1	1	1	3	1.00

เรียนรู้มาแล้ว ท่านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการของแจ้งในส่วนต่างๆ อย่างไร มีจุดใดควรแก้ไข จงอธิบายอย่างรายละเอียด					
--	--	--	--	--	--

ตารางที่ 17 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ผลการพิจารณาจาก ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. การเลือกประเด็นปัญหาในการวิจัย	1	1	1	3	1.00
2. การตั้งชื่องานวิจัย	1	1	1	3	1.00
3. การอ้างความสำคัญในการดำเนินการวิจัย	1	1	1	3	1.00
4. การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย	1	1	1	3	1.00
5. การกำหนดขอบเขตการวิจัย	1	1	1	3	1.00
6. การนิยามคำศัพท์	1	1	1	3	1.00
7. การระบุประโยชน์ของการวิจัย	1	1	1	3	1.00
8. การศึกษาทบทวนเอกสารและวรรณกรรม	1	1	1	3	1.00
9. การเขียนวิธีดำเนินการวิจัย	1	1	1	3	1.00
10. การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล	1	1	1	3	1.00
11. การสรุปผลการวิจัย	1	1	1	3	1.00
12. การอภิปรายผลการวิจัย	1	1	1	3	1.00
13. การให้ข้อเสนอแนะ	1	1	1	3	1.00
14. การอ้างอิง	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 18 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ผลการพิจารณาจาก ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3 หมายถึง ผู้เรียนแสดงทักษะที่ประเมินได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย สามารถต่อยอดสู่การเขียนรายงานการวิจัยของตนเองได้อย่างถูกต้อง และสำเร็จลุล่วงภายในระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	3	1.00
2 หมายถึง ผู้เรียนแสดงทักษะที่ประเมินได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย สามารถต่อยอดสู่การเขียนรายงานการวิจัยของตนเองได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	3	1.00
1 หมายถึง ผู้เรียนแสดงทักษะที่ประเมินได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย แต่ไม่สามารถต่อยอดสู่การเขียนรายงานการวิจัยของตนเองได้อย่างถูกต้อง และไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	3	1.00
0 หมายถึง ผู้เรียนไม่แสดงทักษะที่ประเมินได้อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ไม่สามารถต่อยอดสู่การเขียนรายงานการวิจัยของตนเองได้อย่างถูกต้อง และไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 19 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้
ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ผลการพิจารณาจาก ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อรูปแบบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ต่างๆ ที่ผู้สอนได้จัดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้การสอนในรายวิชาการ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ผ่านมา	1	1	1	3	1.00
2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดขึ้น มีส่วนช่วยในการ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยให้แก่ ท่านหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	3	1.00
3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดขึ้น มีส่วนช่วยเสริมสร้าง ทักษะในการวิจัยให้แก่ท่านหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	3	1.00
4. ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด ท่านมีทัศนคติต่อการเรียนรายวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อย่างไร	1	1	1	3	1.00
5. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ ดำเนินการสอนผ่านระบบออนไลน์เพิ่มเติมหรือไม่	1	1	1	3	1.00

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 1 เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 1 (ผส.1) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้ โดยมีการสอนโดยใช้การบรรยายและการอภิปรายร่วมกันภายในชั้นเรียน นอกจากนี้มีการให้ผู้เรียนได้ฝึกทำแบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยจริง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ เริ่มจากการกำหนดประเด็นปัญหา จากนั้นนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ มีให้ผู้เรียนทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมให้ครบถ้วน เพื่อสร้างความเข้าใจในการออกแบบวิจัยให้ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติการวิจัยจริง นำข้อมูลที่เก็บได้มาวิเคราะห์อภิปรายผล เขียนข้อเสนอแนะ สุดท้ายจะต้องได้เป็นเล่มออกมา รวมถึงการที่สามารถเขียนบทความ เพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยได้ และมีความเข้าใจช่องทางการเผยแพร่ในหลากหลายรูปแบบ

ทั้งนี้กิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ในการจัดการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกตินั้น ผู้สอนจะใช้กิจกรรมที่มีลักษณะของการทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ที่สามารถสร้างความเข้าใจแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน สามารถปฏิบัติได้จริง ฝึกการลงพื้นที่เก็บข้อมูล การวางแผนติดต่อประสานงานงานด้านต่างๆ รวมถึงการฝึกเขียนภาษาทางวิชาการตามรูปแบบของการทำวิจัยทางการศึกษา ซึ่งกิจกรรมต่างๆ จะมีการฝึกปฏิบัติทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยยึดตามจรรยาบรรณการวิจัยเป็นหลัก

สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้สอนจะยึดการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เดิมในสถานการณ์ปกติ คือ การให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นแนวทฤษฎี โดยใช้ลักษณะกิจกรรมการสอนแบบบรรยาย แต่ก็จะใช้การอภิปรายร่วมกัน รวมถึงการทำงานกลุ่มและนำเสนอผ่านออนไลน์ ทั้งเรื่องของการทำโครงร่าง 3 บท การสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การฝึกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะให้ทำไปพร้อมกัน และเรียกตัวแทนมานำเสนอให้เพื่อนได้เห็น นำไปสู่การทำเล่มครบ 5 บท แล้วสำหรับในระดับขั้นที่สูงขึ้น ก็จะมีการสอนวิจัยที่เป็นลักษณะของ Mix method Research หรือการผสมผสานวิธีวิจัย โดยจะใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกัน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ ได้ฝึกปฏิบัติจริง และนำสิ่งที่ปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนร่วมกันกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียนผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงการให้ผู้เรียนได้เป็นผู้นำการสอนในบางครั้ง ผลัดกันเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี การให้แรงเสริมในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่เป็นคำพูด เปี้ยอรรถกรหรือการให้คะแนน หาสถานการณ์ในปัจจุบันที่น่าสนใจ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ดึงดูดความคิด ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความคิด

แก้ปัญหาและสนุกกับการเรียน รวมถึงจะเป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Activity-based Learning) การเรียนรู้ผ่านเกม (Game-based learning) การเรียนรู้แบบ คิดเดี่ยว-คิดคู่-แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Think-Pair-Share) การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning) การเรียนรู้ผ่านทีม (Team-based learning) การเรียนรู้แบบ Wait time การเรียนรู้แบบ Turn 'n' talk การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) การเรียนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study) ออกแบบให้มีการสอนแบบ Active learning ขณะทำการเรียนการสอนจะมีการสอบถามผู้เรียนเป็นระยะๆ พร้อมรับ feedback และนำปัญหาจากปีที่ผ่านมามาทบทวน เพื่อพัฒนาปรับใช้ให้ได้เหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้ผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะการสอนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้นอาจใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เทคนิค Jigsaw รวมถึงการนำเทคนิคต่างๆ มาใช้ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีต่างๆ มาสู่การปฏิบัติ ปรับแผนการสอน เช่น การจัดการเล่นเกมท้ายชั่วโมงเพื่อทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาตลอดชั่วโมงเรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจและนำไปสู่ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง การนำเครื่องมือช่วยสอนมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ระบบ A-tutor การสอนด้วย Moodle ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้สามารถติดต่อสื่อสารได้ทุกรูปแบบ การลง link สื่อการสอน การส่งการบ้านออนไลน์ การสอบออนไลน์ การสอบย่อยออนไลน์รายกลุ่มรายเดี่ยว การโต้ตอบห้องแชท การส่ง feedback ทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ และการแจ้งคะแนนให้แก่ผู้เรียน ที่มีความสะดวกรวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ทุกคน

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 2 เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 2 (ผ.ศ.2) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยผ่านการเรียนรู้จากการปฏิบัติ โดยการให้นักศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และปัญหาการจัดการเรียนรู้ จากการที่นักศึกษาได้ศึกษาหรือสังเกตในโรงเรียน และให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ปัญหาร่วมกันเป็นคู่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการใช้การวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้

ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การใช้วิจัยเป็นฐาน การอภิปราย การบรรยาย การเสนอผลงานการศึกษา และการจัดทำรายงานการวิจัย นอกจากนี้ผู้สอนยังใช้การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน การฝึกปฏิบัติ (Practice) รายบุคคลและรายกลุ่ม การสะท้อนความคิด (Reflective thinking) และการศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent study) มีการให้คำปรึกษารายบุคคลโดยอาจารย์ และการค้นคว้าอิสระ

ทั้งนี้ผู้สอนได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ว่า การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์มีตัวแปรแทรกซ้อนหลายอย่างที่ทำให้การเรียนรู้ไม่สมบูรณ์ ทั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต สื่อ สถานการณ์แวดล้อมในสถานที่ที่ใช้ในการเรียนรู้ ดังนั้น การสะท้อนผลการเรียนรู้จากอาจารย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญกับผู้เรียน รวมถึงการสร้าง

แรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้และกำลังใจที่จะเรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้รายวิชาการวิจัยทางการศึกษาเป็นวิชาที่นักศึกษามักจะเกิดความเครียดหรือความกังวลในการเรียนรู้ ดังนั้นอาจารย์ต้องคอยสังเกตพฤติกรรมและให้กำลังใจหรือสอบถามในขณะสอนผ่านระบบออนไลน์

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 3 เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 3 (ผส.3) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะศึกษาคำอธิบายรายวิชาให้เข้าใจก่อน จากนั้นกำหนดจุดประสงค์รายวิชาให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ความรู้ที่หลากหลาย เน้นการสอนแบบ Active Learning ทั้งการบรรยายแบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การใช้โครงงานเป็นฐาน ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองทั้งในและนอกชั้นเรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง E-learning มีการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสารโดยการนำเสนอหน้าชั้นเรียน มีการประเมินผลที่หลากหลาย ได้แก่ การสอบ การทำรายงาน การนำเสนอ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ในส่วนของกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ปกตินั้น ผู้สอนจะเน้นการสอนแบบ Active Learning ทั้งการบรรยายแบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การใช้โครงงานเป็นฐาน ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองทั้งในและนอกชั้นเรียน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง E-learning การทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสารโดยการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะใช้ Zoom ในการบรรยายทฤษฎี โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น Flipped Classroom เป็นต้น ผู้เรียนต้องศึกษาเอกสารมาล่วงหน้า และในห้องเรียนจะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน มีการแบ่งกลุ่มย่อย (Breakout room) เพื่อทำงานกลุ่ม และมาสรุปรวมในห้องใหญ่ท้ายชั่วโมง มอบหมายงานให้หาค้นคว้าจาก Website หรือ E-learning อื่น ๆ และนำหลักฐานการเรียนรู้ผ่านแล้วมาส่งเพื่อให้คะแนน เช่น เกียรติบัตร เป็นต้น มอบหมายงานกลุ่มเหมือนเดิมให้หาค้นคว้าเทคโนโลยีทางการศึกษาด้วยตนเอง เช่น Google Meets, Microsoft Team เป็นต้น เอกสารประกอบการสอน และการส่งงานให้ส่งทาง Google Classroom โดยผู้สอนจะบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ก่อน จากนั้นเน้นการฝึกปฏิบัติทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น การทำโครงการวิจัยจากการฝึกปฏิบัติการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน แต่เปลี่ยนจากการเก็บข้อมูลกับนักเรียนเป็นการเก็บข้อมูลกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนแทน ถ้าไม่สามารถลงพื้นที่ไปเก็บกับนักเรียนในโรงเรียนได้ในสถานการณ์โควิด 19 เพราะวิจัยเป็นวิชาที่ต้องปฏิบัติจริงจึงจะเข้าใจและสามารถทำได้

นอกจากนี้ผู้สอนได้มีคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ว่า การเรียนแบบ Online นั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดวินัยในตนเอง ไม่สนใจเรียน ทำให้ไม่เข้าใจ ซึ่งสังเกตได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ลดลง เกิดภาวะ Learning Loss และหากมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผู้สอนก็ควรจัดการเรียนรู้แบบ Online ผสมกับ Onsite (Blended Learning) จะเหมาะสมกว่า ถ้าเป็นทฤษฎีก็อาจ

Online ได้ แต่ควรมีการมอบหมายงานกลุ่มในชั้นเรียนเพื่อให้สิตเกิดความกระตือรือร้น มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถามกับผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา แต่ถ้าเป็นการฝึกปฏิบัติยังงก็ควรเป็น Onsite มิฉะนั้นผู้เรียนจะขาดประสบการณ์ตรงและไม่เข้าใจ ไม่มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินการวิจัย เช่น การสัมภาษณ์ การเก็บแบบสอบถาม การทดสอบนักเรียน การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 4 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 4 (ผส.4) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ในสถานการณ์ปกติผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยการใช้การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning) รวมกับการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom)

โดยลักษณะของกิจกรรมที่ใช้จะขึ้นอยู่กับว่าสอนนักศึกษาสาขาวิชาอะไร โดยส่วนใหญ่จะใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think Pair Share) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (แบ่งกลุ่มทำโครงงานเล็กๆ เช่น การลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาของชุมชนบ้านเกิด เพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นการวิจัย/ โจทย์วิจัย) การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) ใช้ระหว่างการเรียนการสอน หลังจากเรียนเสร็จแต่ละบท/หน่วยการเรียนรู้ การเรียนรู้กรณีศึกษา (Case Studies) จะมี Case วิจัย มาให้นักศึกษาได้วิพากษ์การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย ทั้ง Project based learning และ problem based learning

ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ผู้สอนจะปรับกิจกรรมการเรียนการสอนแบ่งเป็น ภาคทฤษฎี จะจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เน้นเนื้อหาสำคัญ หลักการวิจัยทางการศึกษาที่ต้องรู้ภาคสนาม จะมอบหมายให้นักศึกษาทำกิจกรรมสำรวจสภาพชุมชนหรือโรงเรียนที่นักศึกษาได้ลงไปฝึกประสบการณ์ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อนำเสนอผ่านระบบออนไลน์ ผ่านเครื่องมือหรือเทคโนโลยีสารสนเทศที่นักศึกษาถนัด ในด้านเนื้อหาของรายวิชาการวิจัยทางการศึกษาที่มีจำนวนหลายบท และเนื้อหาค่อนข้างยากสำหรับนักศึกษาที่เพิ่งเริ่มต้น การสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัย ควรเป็นคลิปวิดีโอดีๆ ที่สามารถกระตุ้นความอยากเรียนรู้ของนักศึกษา เนื้อหาไม่สั้นหรือยาวเกินไป โดยคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย เริ่มจากเนื้อหาง่ายไปยาก ให้นักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา ทั้งนี้รายวิชาการวิจัยทางการศึกษา โดยธรรมชาติเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยากสำหรับนักศึกษา และมีเนื้อหาหลายบท การจะทำวิจัยได้ประสบความสำเร็จ นักศึกษาต้องมียอดความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาเสียก่อน ผู้สอนจะให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติการวิจัย เริ่มตั้งแต่ การกำหนดปัญหาการวิจัย โจทย์การวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา การดำเนินวิธีการวิจัย จนครบกระบวนการวิจัย นอกจากนี้ควรมีเกมหรือกิจกรรมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในการนำทักษะที่ดีของนักวิจัยไปใช้

นอกจากนี้ผู้สอนได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอนออนไลน์ว่าการสร้าง Platform สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ต้องน่าสนใจ ผู้สอนควรมีการนำ Application มาพัฒนาบทเรียน ต่าง ๆ ร่วมกับการสอนแบบ Active Learning ใน Virtual Classroom ซึ่งผู้สอนในปัจจุบันจะนิยมใช้ Google Classroom และ Line ในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น ซึ่งผู้สอนทุกท่านควรต้องเรียนรู้เพิ่มเติมในการใช้เครื่องมือออนไลน์มากขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 5 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 5 (ผส.5) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะเริ่มจากการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเน้นการใช้การเรียนรู้แบบ research based learning โดยให้นักศึกษาค้นคว้าเพื่อศึกษาตัวอย่างงานวิจัยในลักษณะต่างๆ ว่ามีกระบวนการวิจัยอย่างไร เช่น งานวิจัยเชิงทดลอง งานวิจัยและพัฒนา งานวิจัยพัฒนาหลักสูตร หรืออื่นๆ ว่ามีกระบวนการ ขั้นตอน การกำหนดตัวแปร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ จนถึงการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยอย่างไร นอกจากนี้ยังมีการให้นักศึกษาได้มีการดำเนินการทำวิจัยจริง โดยเลือกดำเนินการวิจัยในประเด็นที่ตนเองสนใจศึกษา มีการต่อยอดการดำเนินการวิจัยจากรายวิชาที่เกี่ยวข้องมาสู่การวิจัยจริงในรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ในส่วนของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้นั้น จะเน้นการฝึกปฏิบัติจริง โดยเริ่มจากการดำเนินการวิจัยกลุ่ม มีการฝึกการวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำผลไปทดลองใช้จริง

ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ผู้สอนจะมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในลักษณะใกล้เคียงกับการสอนในสถานการณ์ปกติ คือให้ผู้เรียนได้มีการสืบค้นและศึกษางานวิจัยด้วยตนเอง และมีการปฏิบัติการดำเนินการวิจัยจริง แต่จะมีการสืบค้นหางานวิจัย หรืองานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้จะใช้การศึกษากรณีศึกษาหรือการแสดงตัวอย่างงานวิจัย มีการนำนักวิจัยที่มีประสบการณ์หรือนักวิจัยรุ่นพี่มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ ว่ามีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่การเลือกประเด็นวิจัย การเขียนหัวข้อต่อต่างๆ ระเบียบวิธีวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ และอื่นๆ จากนั้นมีการปฏิบัติจริง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ทั้งนี้ผู้สอนได้มีข้อเสนอแนะในการสอนผ่านระบบออนไลน์ว่า ผู้สอนที่สอนการวิจัยนั้นควรสร้างเสริมประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยที่หลากหลายรูปแบบและหลากหลายประเด็น เพื่อเป็นแบบอย่างหรือมีมุมมองในการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนในประเด็นวิจัยต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 6 เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 6 (ผส.6) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะสอนตามที่กำหนดใน Course Syllabus โดยจะมีการชี้แจงเนื้อหาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรับทราบก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการบรรยายเนื้อหา จากนั้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชั้นเรียน

ในการส่วนของกิจกรรมมีการจัดการเรียนรู้แบบ Problem based learning เข้ามาใช้ โดยมีการบูรณาการเข้ากับเนื้อหาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้นจะการใช้การบรรยายให้ความรู้และการศึกษาแบบกรณีศึกษา เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ ก็จะมีการยกตัวผู้ที่ทำผิดจรรยาบรรณนักวิจัยว่าได้รับผลกระทบอะไร อย่างไรบ้าง ในส่วนของกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะมีแนวทางในการเรียนรู้ใกล้เคียงกับการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกติ แต่จะมีการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น โดยเน้นการเรียนรู้แบบ Problem based learning โดยมีการกำหนดสถานการณ์หรือการศึกษาการดำเนินการวิจัยที่มีคุณภาพจากกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนรู้ร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงมีการให้ศึกษาจากบุคคลที่มีผลงานวิจัยเผยแพร่ตามที่คุณเรียนสนใจ และการใช้เกมหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา

ทั้งนี้ผู้สอนได้มีข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะต้องมีการชี้แจงแนวทางในการจัดการเรียนรู้หรือการให้คะแนนให้ชัดเจน มีการถามตอบรายบุคคลเพื่อเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ มีการมอบหมายการศึกษาคณีศึกษาในการดำเนินการวิจัยให้ชัดเจนทั้งรูปแบบรายกลุ่มและรายบุคคล

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 7 เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 7 (ผส.7) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะจัดการเรียนรู้โดยเริ่มจากการสอนเนื้อหาวิจัยเบื้องต้นตามเนื้อหาที่กำหนดในมคอ.3 จากนั้นให้ผู้เรียนศึกษารายงานการวิจัยจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตามหัวข้อที่สนใจ มีการนำเสนอผลการศึกษา โดยงานสุดท้ายที่ผู้เรียนต้องทำ คือ รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ 1 เล่ม (มอบหมายให้ดำเนินการเป็นกลุ่มๆ ละไม่เกิน 3 คน)

ในส่วนของกิจกรรมที่ผู้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกตินั้น ผู้สอนจะการใช้การถาม-ตอบภายในชั้นเรียน เพื่อวัดความรู้ผู้เรียนในเบื้องต้น มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอผลการศึกษารายงานวิจัย และทำรายงานวิจัย นำเสนอ และอภิปรายผลการวิจัยร่วมกัน

ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกติ เช่น การถาม-ตอบ แต่จะตัดในส่วนของการอภิปรายผลการวิจัยร่วมกันออก เนื่องจากสภาพแวดล้อมของผู้เรียนบางคนไม่เอื้อต่อการเรียนแบบ

ออนไลน์ต่อเนื่องเป็นเวลานาน เช่น มีเสียงรบกวน หรือปัญหาของสัญญาณอินเทอร์เน็ต กิจกรรมที่ผู้สอนคิดว่าเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนสอน เช่น การค้นคว้าด้วยตนเองแบบรายบุคคลหรือกลุ่ม การนำเสนอและแลกเปลี่ยนผลการศึกษา โดยผู้สอนจะมีเอกสารประกอบการเรียนรู้หรือแนะนำแหล่งการเรียนรู้ที่เชื่อถือได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา/ แนะนำ (Coach) กระบวนการทำวิจัยนอกเหนือจากเวลาเรียนออนไลน์ปกติ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย

นอกจากนี้ผู้สอนได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะการวิจัย ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ ว่า รายวิชาวิจัย มีเนื้อหาที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้ไม่เคยเรียนมาก่อน ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเอื้อต่อบริบทการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง รวมถึงการใช้กิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะของนักวิจัยทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 8 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 8 (ผส.8) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยอิงตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcome) ที่ระบุไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด โดยออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยการใช้กิจกรรม และวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยสิ่งที่เน้นในการสอนวิจัยคือผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้ควบคู่กับการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้การสนับสนุน (Facilitator) แก่ผู้เรียน

ทั้งนี้กิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ในการจัดการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกตินั้น ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ในประเด็นวิกฤตทางการศึกษา และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการปฏิบัติเป็นฐาน (Practice-based learning) ได้เรียนรู้ ศึกษา สังเกตพฤติกรรม วิเคราะห์ จากกรณีศึกษา (Case study) มีกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบรรยาย อภิปราย พร้อมยกตัวอย่าง และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการเรียนรู้แบบสืบสวน รวมทั้งการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎีและรูปแบบการวิจัย และการฝึกปฏิบัติงานการทำวิจัยทางการศึกษา มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การฝึกปฏิบัติการวิจัยทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และการเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) ที่เน้น

กระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ และการคิด ให้ความเห็น และการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ

ทั้งนี้ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ผู้สอนจะจัดกิจกรรมในรูปแบบเดียวกับในชั้นเรียน แต่จะมีการปรับโดยใช้ Platform ออนไลน์มาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เช่น MS Teams Zoom Meeting menti.com kahoot.it หรือ Padlet เป็นต้น สิ่งสำคัญคือ ผู้สอนจะต้องคอยกระตุ้นผู้เรียนในมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เนื่องจากรูปแบบออนไลน์จะมีข้อจำกัดทั้งเรื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การขาดสมาธิในการเรียน การขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องคอยกระตุ้นการเรียนรู้ระหว่างหน้าจออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยทางการศึกษาผ่านการเรียนรู้ในระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะใช้กิจกรรมถามตอบผ่าน Platform ออนไลน์ เช่น การใช้ kahoot.it ในการทดสอบความรู้ของผู้เรียน การให้ผู้เรียนแสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ในแต่ละครั้งผ่านกระดาน Padlet การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันตามที่ผู้สอนมอบหมายผ่านการสร้าง Breakout Room โดยผู้สอนดำเนินการเสริมสร้างทักษะการวิจัยทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนผ่านระบบออนไลน์ผ่านการทำกิจกรรมทั้งเดี่ยวและกลุ่มที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากงานที่ผู้สอนมอบหมาย เช่น การวิเคราะห์บทความงานวิจัย การฝึกการสร้างเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ การออกแบบการสุ่ม การฝึกวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ต้องมีช่องทางในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสะท้อนผลการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

นอกจากนี้ผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์มีความจำเป็นที่ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการเลือกใช้ Platform ออนไลน์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้น โดยผู้สอนจะต้องคอยกระตุ้น และสร้างกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมได้ในชั้นเรียนออนไลน์ และมีการติดตาม และประเมินผลผู้เรียนเป็นระยะๆ

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 9 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 9 (ผส.9) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะเริ่มจากการสอนเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย จนถึงการสรุปและอภิปรายผล จากนั้นมีการให้ผู้เรียนได้ฝึกทำวิจัยเป็นรายบุคคล ตามประเด็นที่ตนเองสนใจหรือมีความเกี่ยวข้องจากการฝึกประสบการณ์สอน มีการศึกษาจากกรณีศึกษาที่สอดคล้องกับประเด็นวิจัยที่ตนเองสนใจ มีการทดลองใช้นวัตกรรมกับเพื่อนภายในชั้นเรียนหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

ในส่วนของกิจกรรมในการเรียนรู้นั้นจะมีการให้ผู้เรียนฝึกการเขียนตัวแปร การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในสถานการณ์จำลองภายในชั้นเรียน มีการทบทวนความรู้ผ่านโปรแกรมต่างๆ เช่น Quiz เป็นต้น

ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะออกแบบการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในภาพรวม ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมได้ทุกคน ลดการใช้อุปกรณ์ในการเรียนรู้ เน้นการออกแบบการวิจัยและนำเสนอร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ มีการมอบหมายสถานการณ์หรือเหตุการณ์ให้ฝึกการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย เช่น การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนหลักการและเหตุผล รวมถึงการเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องเป็นรายกลุ่ม ผ่านการต้องย่อในโปแกรมซูม

นอกจากนี้ผู้สอนได้มีข้อเสนอแนะในการสอนรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ว่า การเรียนวิจัยเป็นการเรียนรู้ที่ต้องมีการปฏิบัติจริง ดังนั้น ผู้สอนต้องมีการออกแบบการมอบหมายงานให้ผู้เรียนฝึกทักษะการทำวิจัยให้ชัดเจน ผู้สอนควรมีการตรวจสอบทักษะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เช่น การส่งงานวิจัยเป็นรายบุคคล แต่ต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 10 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 10 (ผส.10) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนได้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษาและวิจัยในชั้นเรียน ทั้งในด้านกระบวนการขั้นตอนและเทคนิควิธีการในการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน โดยให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงจากปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนและกระบวนการวิจัย

ในส่วนของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกตินั้น ผู้สอนจะดำเนินการทดสอบผู้เรียนก่อนเรียน จากนั้นจะให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรู้ พร้อมการบรรยายให้ความรู้ และนำเสนอตัวอย่างให้นักศึกษาอภิปรายสรุปองค์ความรู้ ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนอปัญหาพร้อมแนวทางแก้ไข ลงมือปฏิบัติการวิจัยจากปัญหาที่กำหนด นำเสนอเค้าโครงงานวิจัยและร่วมวิพากษ์วิจารณ์ และจัดทำรายงานวิจัยตามรูปแบบทางการ 5 บท

ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยที่กำลังศึกษาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากนั้นจะมอบหมายให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์ตัวอย่างงานวิจัยชั้นเรียนที่ได้ค้นคว้าศึกษามาผ่านระบบออนไลน์ และนำเสนองานวิจัยผ่านระบบออนไลน์ นอกจากนี้ผู้สอนจะให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวิพากษ์วิจารณ์

เปรียบเทียบกับความรู้ที่ได้จากการบรรยายให้ความรู้และเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการฝึกปฏิบัติการ และทักษะการนำเสนองานวิจัย

โดยผู้สอนได้มีข้อเสนอแนะในการสอนผ่านระบบออนไลน์ว่า ควรให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เจอ มีการให้ผู้เรียนได้ศึกษาแนวทางการพัฒนางานนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และฝึกให้นักศึกษาการวิพากษ์วิจารณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เจอและแนวทางแก้ปัญหา/นวัตกรรมที่จะนำมาใช้

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 11 เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 11 (ผส.11) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนคิดหัวข้อวิจัยใหม่ๆ โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อวิจัยที่มีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้จริงได้ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชั้นเรียน ผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและสรุปผลที่ได้ร่วมกัน

ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านการวิดีโอคอล มีการมอบหมายการดำเนินงานวิจัยเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม มีการติดตามความก้าวหน้าผ่านระบบออนไลน์ตามเวลาที่กำหนดทีละกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย ทั้งนี้ผู้สอนจะมีการบรรยายให้ความรู้และให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน และมีการกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาทักษะวิจัยด้านต่างๆ ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และให้ผู้เรียนได้ทดลองทำวิจัยจริง

นอกจากนี้ผู้สอนได้มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอนออนไลน์ว่า ในการสอนนั้นผู้สอนต้องให้คิดว่าผู้เรียนทุกคนไม่มีพื้นฐานด้านการวิจัยมาก่อน หรือมีพื้นฐานน้อยเท่าๆ กัน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเสมอภาคและเริ่มจากการเรียนรู้พื้นฐานเหมือนกัน ทั้งนี้ในการสอนผ่านระบบออนไลน์นั้นผู้สอนจะต้องมีการกระตุ้นผู้เรียนในระหว่างเรียนด้วยการถามตอบ การเปิดคลิปวิดีโอ การยกตัวอย่างกรณีศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจ มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนออนไลน์เพื่อเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ โดยผู้สอนทำการบรรยายเนื้อหาบางส่วน เน้นการสาธิตและการให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 12 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 12 (ผส.12) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะเริ่มจากการบรรยาย อภิปราย เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาวิจัยทางการศึกษา จากนั้นให้นักศึกษาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มีการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นตัวอย่างและร่วมวิพากษ์ ให้ผู้เรียนจัดทำงานวิจัยเพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ

จริง โดยผู้สอนจะทำการตรวจสอบงานวิจัยของผู้เรียนเป็นระยะๆ จากนั้นให้นักศึกษาจัดทำฉบับสมบูรณ์ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจทั้งหมดของนักศึกษา

ทั้งนี้ในส่วนของกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนจะมีการดำเนินการในส่วนของผู้สอน ผู้สอนจะเน้นการอภิปราย บรรยายในห้องเรียน การมอบหมายงานและทำให้เสร็จสิ้นในชั้นเรียนสำหรับงานที่มีลักษณะเป็นแบบฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้ หากเป็นเนื้อหาที่เป็นงานที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมก็จะให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และนำมาจัดส่งตามที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนที่เป็นงานในลักษณะรูปเล่มรายงาน และในส่วนงานกลุ่มก็ให้นักศึกษานำเสนอในห้องเรียน เน้นการมีส่วนร่วมในห้องเรียนเป็นหลัก ในส่วนของผู้เรียนนั้น ผู้สอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติการในชั้นเรียน สามารถซักถาม อภิปรายต่างๆ ได้อย่างชัดเจน มีการปฏิบัติงานกลุ่ม และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

ในส่วนของการการสอนผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะเน้นการอภิปราย บรรยายผ่านระบบออนไลน์ ผ่านช่องทางระบบออนไลน์ต่างๆ เช่น โปรแกรม ZOOM Google Meet หรือ Line มีการมอบหมายงานที่มีลักษณะเป็นแบบฝึกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้ จะทำให้การส่งผ่านระบบออนไลน์โดยใช้ Google Form มีการนัดหมายการส่งงานในช่วงเวลาที่กำหนดโดยใช้ระบบเป็นเครื่องกำหนดเวลา และการตรวจงานจะทำผ่านระบบออนไลน์ทั้งหมด ซึ่งหากเป็นเนื้อหาที่เป็นงานที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมก็ให้นักศึกษาดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและนำมาจัดส่งตามที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนผ่านระบบออนไลน์เช่นกัน และในส่วนงานกลุ่มก็ให้นักศึกษานำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระบบออนไลน์ เน้นการมีส่วนร่วมทางออนไลน์ โดยผู้สอนจะให้ผู้เรียนมุ่งเน้นให้ปฏิบัติการและทำงานผ่านระบบออนไลน์ มีการซักถาม การอภิปรายทางออนไลน์ และให้นักศึกษาเปิดกล่องเพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้นั้น

1) ด้านเนื้อหา ควรมีการอภิปราย บรรยาย ประกอบข้อมูลชัดเจนที่เป็นรูปธรรม และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวิพากษ์ รวมถึงการนำตัวอย่างงานวิจัยหลากหลายรูปแบบมาร่วมอภิปรายเพื่อเสริมสร้างทักษะ

2) ด้านภาระงาน ควรมีการให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติงานเดี่ยว และงานกลุ่ม และการค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อการเสริมสร้างทักษะในการดำเนินวิจัยต้องมีภาระงาน กิจกรรม หรือเกมที่หลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหาโดยการลงมือปฏิบัติเน้นงานเดี่ยวเพิ่มขึ้น

3) ด้านการวัดผล ประเมินผล ควรมีการวัดผล ประเมินผล เป็นระยะๆ จากภาระงานที่มอบหมายเพื่อตรวจสอบความเข้าใจอย่างต่อเนื่องและรายบุคคล รวมถึงการให้ผลสะท้อนกลับไปยังศึกษาเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจไม่คลาดเคลื่อนในประเด็นต่างๆ

4) กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกันเอง การจัดการเรียนรู้ลักษณะออนไลน์ให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้

5) กิจกรรมรายวิชาวิจัยควรเน้นการทำวิจัยแบบที่ละขั้นตอน แต่มีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงแต่ละส่วนของงานวิจัยเชื่อมโยงกันอย่างไร้ตลอดเล่มเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะการทำวิจัยที่แท้จริง

นอกจากนี้ผู้สอนได้มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอนออนไลน์ว่า การเรียนรู้แบบออนไลน์ ผู้สอนและ ผู้เรียนต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีจึงทำให้การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ประสบความสำเร็จ รวมทั้ง ผู้สอนควรปลูกฝังความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และวินัยในตนเองของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ

ผลการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 13 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คนที่ 13 (ผส.13) เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาในสถานการณ์ปกติ พบว่า ผู้สอนจะมีรูปแบบการสอนเป็นระยะที่ 1 ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของตนเอง หรือประเด็นที่ตนเองสนใจ โดยผู้สอนแนะนำแหล่งค้นคว้า งานวิจัย ระยะที่ 2 ให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้องานวิจัย พร้อมกับการบรรยายให้ความรู้ทางด้านระเบียบวิธีวิจัย ระยะที่ 3 ให้ผู้เรียนทำการวิจัยในสถานการณ์จำลอง โดยให้คำปรึกษา และคำแนะนำ เป็นรายบุคคล/กลุ่ม อย่างใกล้ชิด

ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย เพราะเป็นสิ่งที่เริ่มต้นในการทำวิจัย และเป็นความสนใจเฉพาะรายบุคคล ซึ่งการบรรยายระเบียบวิธีวิจัยเพียงอย่างเดียวผู้เรียนอาจมองไม่เห็นภาพรวมของการทำวิจัย เมื่อเรียนจบก็ไม่สามารถทำวิจัยได้

ในส่วนของการจัดการศึกษาผ่านระบบออนไลน์นั้น ผู้สอนจะมีรูปแบบการสอนเช่นเดียวกับการเรียนรู้ในสถานการณ์ปกติ แต่เป็นการจัดในรูปแบบของการเรียนออนไลน์ โดยมีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ จากนั้นให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นที่สนใจศึกษาวิจัย ฝึกทำวิจัยเป็นรายบุคคล มีการนำเสนอแลกเปลี่ยน โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำ

ภาคผนวก จ

ผลการสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษา
ภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

ผลการสัมภาษณ์ทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่าน การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 1 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 1 (ผร.1) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนได้จัดขึ้นในระหว่างเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยให้แก่ผู้เรียนจากการฟังการบรรยายให้ความรู้โดยผู้สอน โดยผู้สอนมีการบรรยายให้ความรู้และอธิบายรายละเอียดต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนให้สามารถเข้าใจได้โดยง่าย นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัย ผ่านกิจกรรมแบบรายบุคคลและรูปแบบกลุ่มที่ผู้สอนมอบหมาย นอกจากนี้การที่ผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการดำเนินการวิจัยในประเด็นที่ตนสนใจและเกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนของตนรวมถึงการตรวจงานและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคลของผู้สอนยังช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีทักษะในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย รวมถึงการเขียนงานวิจัยในหัวข้อต่างๆ เพิ่มมากขึ้น”

ทั้งนี้ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าก่อนเริ่มเรียนรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีความรู้สึกว่าเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาการเรียนรู้ที่ยากเนื่องจากเคยศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่จากการเรียนรู้ที่ผ่านมาผู้เรียนมีความรู้สึกว่าเนื้อหาการวิจัยไม่ยากเกินไป กิจกรรมต่างๆ ที่เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ทั้งการถาม-ตอบ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเล่นเกม และการได้ลงมือปฏิบัติทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้ง่ายขึ้น กิจกรรมมีส่วนช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 2 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 2 (ผร.2) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัยได้เป็นอย่างดี โดยผู้สอนมีลำดับการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเริ่มจากการบรรยายให้ความรู้ จากนั้นจึงมอบหมายงานให้ลงมือปฏิบัติตามหัวข้อที่ได้เรียนรู้ไป มีกิจกรรมหรือเกมช่วยผ่อนคลายระหว่างเรียนรู้ และที่สำคัญคือผู้สอนได้ให้ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติการทำวิจัยของตนเองเป็นรายบุคคลโดยผู้สอนตรวจและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด จึงช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการดำเนินการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การที่

ผู้สอนได้นำตัวอย่างข้อสอบมาให้ทดลองทำและเฉลยยิ่งช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดและวิธีวิเคราะห์ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น”

ทั้งนี้การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนรู้ต่างๆ มีลำดับการเรียนรู้ที่ดี และสัมพันธ์กัน ข้อคำถามหรือเกมที่ผู้สอนใช้ก็มีส่วนช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและช่วยกระตุ้นความต้องการการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 3 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 3 (ผร.3) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและขั้นตอนในการวิจัยได้ดี ช่วยให้ผู้เรียนมีความผ่อนคลายและมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนภายในชั้นเรียนและกับผู้สอนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การที่ผู้สอนคอยให้คำแนะนำและตรวจงานที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนดำเนินการวิจัยในสถานการณ์จริงของตนเองก็มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เกมหรือกิจกรรมที่กำหนดก็ช่วยเชื่อมโยงให้เห็นทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น เช่น การให้ผู้เรียนวิเคราะห์ภาพยนตร์และมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เป็นต้น”

โดยผู้เรียนยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่าการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดนั้นช่วยทำให้การเรียนรู้มีความผ่อนคลาย รวมถึงผู้สอนมีความเป็นกันเองก็ช่วยทำให้ผู้เรียนกล้าสอบถามและแสดงความคิดเห็น ทำให้มีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 4 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 4 (ผร.4) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “ผู้สอนมีการบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้ชัดเจน มีการชวนคุยและถาม-ตอบ นอกจากนี้รูปแบบกิจกรรมที่มอบหมายก็ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวทางในการวิจัยรวมถึงช่วยทบทวนการเรียนรู้เกี่ยวกับรายวิชาวัดและประเมินผลการศึกษาในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือให้แก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนรู้ไม่น่าเบื่อเนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้การที่ผู้สอนได้นำตัวอย่างข้อสอบต่างๆ มาให้ทดลองทำและเฉลยร่วมกัน รวมถึงการให้ทำวิจัยรายบุคคลช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวเนื้อหาการเรียนรู้ด้านการวิจัยแนวทางการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น”

ผู้เรียนได้กล่าวเพิ่มเติมว่าการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าเนื้อหาการวิจัยไม่ยากเกินไป ผู้เรียนสามารถดำเนินการและเขียนรายงานการวิจัยด้วยตนเองได้ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้กิจกรรมที่ผู้สอนได้สอดแทรกระหว่างเรียนก็ช่วยทำให้การเรียนรู้ไม่เครียดและช่วยทำให้กลับมามีสมาธิในการเรียน

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 5 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 5 (ผร.5) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนได้จัดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอนช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและช่วยเสริมสร้างทักษะในการทำวิจัยให้แก่ผู้เรียนได้ดี ทั้งจากการบรรยายให้ความรู้ การทำกิจกรรมกลุ่ม การถาม-ตอบ การให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะการที่กำหนดให้ผู้เรียนทำวิจัยจริงของตนเองจากสถานการณ์การสอนจริงของแต่ละบุคคล โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำและตรวจรายงานการเขียนแต่ละหัวข้อเป็นรายบุคคล ซึ่งช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจระเบียบวิธีวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยในแต่ละบท ในแต่ละหัวข้อ เพิ่มมากขึ้น”

ทั้งนี้ภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่ผู้สอนใช้ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กิจกรรมและเกมมีส่วนสร้างความผ่อนคลายและความสนุกสนานในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และที่สำคัญคือช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 6 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 6 (ผร.6) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้สอนมีการบรรยายให้ความรู้ได้ดี มีการชวนคุย ชวนตอบคำถามในแต่ละหัวข้อที่บรรยาย กิจกรรมที่กำหนดก็ไม่น่าเบื่อช่วยทำให้เกิดการทำงานกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความรู้และมุมมองต่างๆ ระหว่างกัน นอกจากนี้การกำหนดให้ทุกคนได้ทำวิจัยของตนเองซึ่งผู้มีการตรวจและแนะนำงานของแต่ละบุคคลก็ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น”

ซึ่งภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผู้สอนสอน ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่ใช้มีความเหมาะสม ช่วยทำให้เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัย ตลอดจนองค์ประกอบต่างๆ ในรายงานเพิ่มมากขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 7 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 7 (ผร.7) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษากายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม มีลำดับของการเรียนรู้ที่ดี ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจ และมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ มากขึ้น ในส่วนของทักษะในการทำวิจัยนั้น ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าการได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเองช่วยทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเกมหรือกิจกรรมเช่นการตั้งคำถาม การเล่น Kahoot ก็ช่วยทำให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปเพิ่มขึ้น”

ทั้งนี้ภายหลังจากการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาที่เรียนไม่ยากอย่างที่คิด เนื่องจากการบรรยายและได้ฝึกทำ ฝึกเขียน ผ่านกิจกรรมที่กำหนด รวมถึงมีโอกาสเห็นมุมมองและแนวทางการเขียนของเพื่อนคนอื่นๆ มากขึ้น การลงมือปฏิบัติในการทำวิจัยจริงก็ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการทำวิจัยในการประกอบวิชาชีพครูง่ายขึ้น กิจกรรมที่กำหนดช่วยสร้างความเข้าใจ และทักษะให้แก่ผู้เรียนได้ดี

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 8 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 8 (ผร.8) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษากายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “การเรียนรู้ในรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ผ่านมาผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น ผู้สอนมีการให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนเป็นอย่างดี เกมต่างๆ ที่เล่นทั้ง เกมการวิเคราะห์ เกมนักสืบ หรือ Kahoot ช่วยทำให้การเรียนรู้ผ่อนคลายมีความสนุกสนาน โดยกิจกรรมที่มีการให้ผู้เรียนนำเสนอหัวข้อที่ตนสนใจ และดำเนินการวิจัยจริงในรายวิชาของตนนั้น ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวทางการทำวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยเพิ่มมากขึ้น”

ทั้งนี้ภายหลังจากการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยจริงๆ แล้วไม่ยากอย่างที่คิด เพียงแค่ต้องมีการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ให้แก่ตนเอง ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำวิจัย และการเขียนงานวิจัยในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีที่ยังมีความเข้าใจและประสบการณ์ไม่มากนัก

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 9 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 9 (ผร.9) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “รูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเพิ่มมากขึ้น ผู้สอนบรรยายและตอบคำถามต่างๆ ได้อย่างชัดเจน กิจกรรมและเกมที่ใช้มีส่วนช่วยในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เสริมสร้างทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย และยังสร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ผู้เรียนมีความกังวลเมื่อต้องทำงานวิจัยรายบุคคล แต่ภายหลังมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นทั้งจากการศึกษางานวิจัยต่างๆ ด้วยตนเอง และการให้คำแนะนำของผู้สอน”

โดยภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผู้สอนกำหนด ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าการกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนใช้ช่วยสร้างความสนใจ ความใส่ใจ และความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนได้ดี เกมต่างๆ ก็มีความสนุกสนานและชวนให้คิด วิเคราะห์ในประเด็นหรือโจทย์ที่ผู้ได้กำหนดขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 10 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2566

จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน คนที่ 10 (ผร.10) เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาภายหลังผ่านการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่พัฒนา พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า “กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนดำเนินการสอนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการวิจัยให้แก่ผู้เรียนได้ดี ผู้สอนบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้ดี กิจกรรมที่มอบหมายช่วยทบทวนความรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เช่น การวัดผล ประเมินผล นอกจากนี้การทำวิจัยรายบุคคลช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น”

นอกจากนี้ผู้เรียนได้กล่าวเพิ่มเติมว่าภายหลังการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผู้สอนกำหนด ผู้เรียนมีความรู้สึกชอบการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเข้าใจแนวทางการทำ การเขียน และขั้นตอนต่างๆ เข้าใจรูปแบบการเขียนมากขึ้นจากตอนเรียนในระดับปริญญาตรี

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฐริ วงศ์วิเชียร
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 21 เดือนเมษายน พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและประเมิน ทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

